

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

LETNIK XXXVIII

julij 1971

Un nuevo documento del Papa Pablo VI sobre los problemas sociales

Con ocasión del LXXX aniversario de la aparición de la Encíclica "Rerum Novarum" de León XIII el Santo Padre ha publicado una Carta Apostólica. Presentamos aquí un cuadro sumario del documento:

INTRODUCCION

Llamamiento universal a una mayor justicia — La diversidad de situaciones de los cristianos en el mundo — El mensaje específico de la Iglesia.

NUEVOS PROBLEMAS SOCIALES

La urbanización — Los cristianos en la ciudad — Los jóvenes y el puesto de la mujer — Los trabajadores — Las víctimas de los cambios — Las discriminaciones — Derecho a la emigración — Crear puestos de trabajo — Los medios de comunicación social — El medio ambiente.

ASPIRACIONES FUNDAMENTALES Y CORRIENTES IDEOLOGICAS

Ventajas y límites de los reconocimientos jurídicos — La sociedad política — Ideologías y libertad humana — Los movimientos históricos — El atractivo de las corrientes socialistas — Evolución histórica del marxismo — La ideología liberal — Renacimiento de las utopías — El interrogante de las ciencias humanas — La ambigüedad del progreso.

LOS CRISTIANOS ANTE LOS NUEVOS PROBLEMAS

Dinamismo de la enseñanza social de la Iglesia — Por una justicia mayor — Cambio de los corazones y de las estructuras — Significación cristiana de la acción política — Participación en las responsabilidades.

LLAMAMIENTO A LA ACCION

Necesidad de comprometerse en la acción — Pluralismo de las acciones.

VERA POSTAJA MODERNA

Komsomolskaja pravda, list sovjetske mladine, nastopa z odločnimi besedami zoper to, da postaja vera moda.

Oba člana iz Kijeva sta se morala seveda zagovarjati zaradi svojega ravnanja. Rekla sta, da sicer nista verna, a se nikakor nočeta norčevati iz vere. Taka je sedanja moda in ljubezen do preteklosti.

Podobne odgovore slišiš od drugih mladih. Spraševali so mlade, ki so prišli iz cerkve, čemu zahajajo vanjo. Odgovorili so, da najdejo v njej mir in tišino duha, ki jo danes težko najdeš drugod. V cerkvi slišijo pesmi, ki jih žal ne morejo slišati nikjer drugod. Pa tudi take govore slišiš, kot jih ne slišiš drugod.

Neki govornik, ateist, je začel pogovor po svojem predavanju. Oglasil se mu je nekdo, ki ga je pohvalil, da je lepo govoril o pravičnosti in bratstvu. In je dodal javno: „To, kar sem slišal iz vaših ust, je zame dokaz, da je Bog uslišal moje molitve.“ Ikone so postale pravi „hobby“. Kažejo jih mladini in govorijo: „Naši umetniki so znali v svojih delih izraziti najplemenitejše težnje ruske duše po bratstvu in pravičnosti kljub srednjeveškemu zatiranju.“

Podobne pojave moremo najti tudi med mladino v Sloveniji, na Hrvaškem, na Češkem, na Slovaškem, med Poljaki in povsod tam, kjer vlada brezbožni komunizem.

Bog daj, da bi prav kmalu zrastel rod, ki bo s ponosom veroval v Boga, ga ljubil in mu v veselju služil.

L. K.

RIM O SOCIALNEM VPRAŠANJU^v

Papež Pavel VI. je preteklega maja ob 80-letnici velike socialne okrožnice Leona XIII., Rerum novarum (1891), pisal apostolsko pismo kardinalu Mauriciju Roy-u, predsedniku „Sveta za laike“ in papeške komisije „Pravičnost in mir“.

Zaradi važnosti tega novega papeškega dokumenta, podajamo na tem mestu njegovo glavno vsebino v močno skrajšani obliki.

Uvod

V uvodu papež poroča, kako je na svojih potovanjih od blizu videl, kako velike razlike še vedno vladajo med različnimi narodi v gospodarskem, kulturnem in političnem razvoju. Poleg narodov z visoko industrializacijo in cvetočo kulturo, obstoje drugi, ki se nahajajo v agrarnem sistemu in se morajo boriti proti nepismenosti in lakoti. Kristjani se spričo tega stanja nahajajo v različnem položaju: v totalitarnih državah se jim onemogoča vsako učinkovito poseganje v javno življenje, v dru-

gih bi nekateri od njih radi na revolucionaren način odpravili krivice, medtem ko se spet drugi, socialno brezčutni, zavzemajo le za to, da bi ohranili svoj privilegirani položaj.

Novi socialni problemi

V prvem poglavju potem papež govori o novih, še nerešenih, težkih socialnih problemih. Eden od teh je množičen prtok podeželskega prebivalstva v mesta, za katerega ta niso bila pripravljena. Človeška iznajdljivost in iniciativnost stoji pred težkimi nalogami: množično grajenje novih stanovanj, ustvarjanje okolja, v katerem se ti novi proletarci ne bodo čutili popolnoma zgubljene in osamljene, itd.

Drugi problem so mladina in žene. Mladina je izpostavljena resni skušnjavi, da prelomi s starejšo generacijo in z vso dosedanjo kulturo. Mnogi so ta prelom že izvršili, a so pri tem izgubili notranje ravnovesje. Po drugi strani pa ženske še vedno trpijo ponekod

zaradi diskriminacije. V tem pogledu ima današnja družba veliko nalogo, da odpravi zadnje sledi te diskriminacije med moškimi in žensko, obenem pa vendarle ohrani ženski njeno nenadomestljivo in lastno mesto v družini.

Še vedno ne popolnoma rešen je problem, kako zagotoviti delavcem pravice v današnjem gospodarskem sistemu, zlasti še pravičnejšo udeležbo na sadovih gospodarskega razmaha, obenem pa tudi preprečiti, da ne bodo svoje organizirane sile v sindikatih uporabljali neupravičeno v škodo občine blaginji.

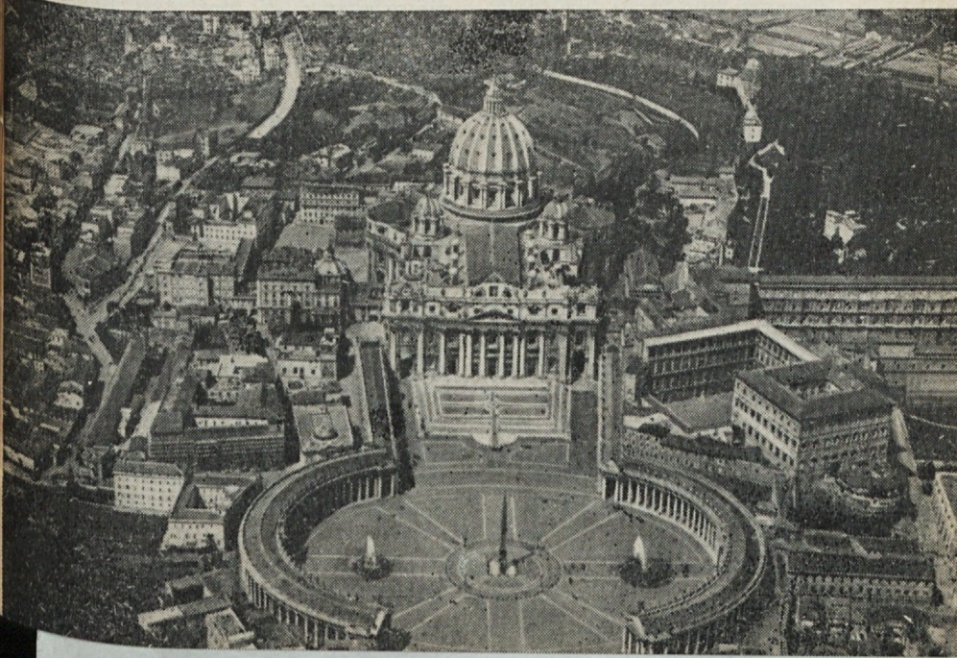
Nadalje papež z žalostjo ugotavlja, da še vedno ni pri vseh narodih in tudi v mednarodnem življenju odpravljena krivica diskriminacije. Mnogim ljudem se odrekajo osnovne pravice zaradi

njih pripadnosti določeni rasi, veri, kulturi in spolu.

Poleg že naštetih obstoji še nerešen problem pravice do emigriranja, ki še ni zadostno zavarovana. Veliko pozornost posveča papež tudi vprašanju družbenih občil, ki so postala tako velika sila v svetu, žal ne vedno v prid resnici in pravim moralnim vrednotam. Papež opozarja države na njihovo pravico in dolžnost, da skrbе za to, da bodo ta občila res služila občini blaginji, ne pa jo postavljala v nevarnost, kot se to danes mnogokrat godi.

Osnovne težnje in ideološki tokovi

V drugem poglavju papež najprej razpravlja o dveh osnovnih težnjah modernega človeka: o težnji po enakosti in težnji po dele-

ženju pri družbenem življenju. Človeštvo je naredilo v tem oziru velik korak naprej, ko je po eni strani proglasilo osnovne človekove pravice, ki jih skuša z mednarodnimi pogodbami tudi učinkovito zavarovati, po drugi strani pa skuša človekovo teženje po deleženju pri življenju družbe uveljaviti z demokratičnimi ustanovami.

Nato papež analizira najbolj razširjena zgodovinska socialno-politična gibanja in ideologije. Najprej ugotavlja, da se danes mnogi kristjani zavzemajo za socialistične ideje, češ da je v njih mnogo sorodnosti s krščanstvom in zato sprejemljivega tudi za kristjana. Papež pokaže na različne smeri v socializmu, ki pa v bistvu vendarle slonijo na ideologijah, ki so s krščansko vero nezdržljive.

3. junija je preteklo 8 let, odkar je umrl Janez XXIII.

Zato bo moral kristjan skrbno premisliti, kako daleč bo smel konkretno sodelovati s socializmom, ne da bi s tem postavljajl v nevarnost resnične človeške vrednote, zlasti osebno svobodo in priznanje človekove duhovne razsežnosti.

Drugi kristjani se spet sprašujejo, če jim zgodovinski razvoj, ki ga opažajo v marksizmu, ne bi dovolil nekega konkretnega zblizanja z njim. V njegovih različnih tendencah ugotavljajo namreč različno stopnjo prisotnosti marksistične ideologije. Nekateri vidijo v marksizmu bistveno le aktivno vodenje razrednega boja, drugi izvrševanje politične in gospodarske hegemonije pod vodstvom ene same (komunistične) stranke. V tretji obliki se marksizem danes predstavlja kot socialistična ideologija, ki temelji na zgodovinskem materializmu, ki torej taji Boga in onostranstvo. Kot četrta oblika se marksizem predstavlja kot metoda znanstvene analize socialne in politične realnosti.

Papež opozarja, da bi bilo iluzorno in hkrati nevarno, če bi ne videli, kako se marksizem kljub tem različnim obrazom, pod katerimi nastopa, v bistvu ni nič spremenil in da je zato za kristjana prej kot slej absolutno nesprejemljiv.

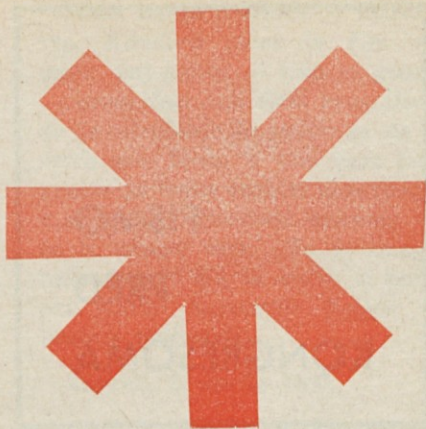
Po drugi strani se pa kristjan tudi ne bo dal zavesti od liberalizma, čeprav se ta neredko, a le na videz, predstavlja kot branilca individualne svobode proti resnični

nevarnosti socializacije družbe in totalitarizmov. Naj vitez nikogar ne vara. Liberalizem je protikrščanski in protinaraven, ker pretirano in izključno poudarja pravičice posameznika na škodo socialnih pravic in dolžnosti človeka.

Kristjani pred novimi problemi

Po gornji analizi današnjih ideologij daje papež nekaj smernic za zadržanje kristjanov spričo teh novih problemov. Cerkev najprej ne stoji nepripravljena pred njimi. Njen doprinos k njihovi rešitvi ne obstoji samo v tem, da proglašča splošna evangeljska načela, temveč skuša ta načela tudi naobraščati na neprestano se spreminjajoče družbene razmere.

Kristjani se morajo zlasti truditi za to, da bo na svetu zavladata večja pravičnost v razdeljevanju dobrin tako na področju enega naroda kot na mednarodnem polju. Potem pa mora njihovo prizadevanje veljati moralnemu preporodu. Človeka je treba vzgojiti k resnični ljubezni do bližnjega, sicer bodo vse zunanje spremembe struktur zaman, kajti tudi najbolj revolucionarna gibanja bodo dosegla le to, da se bodo zamenjale vloge: dosedanji reveži bodo sedli za bogato obloženo mizo materialnih dobrin, medtem ko se bodo prejšnji omizniki spremenili v reveže. Zato tudi delo za ekonomski napredek še zdaleč ni zadosten,

potrebna je politična akcija, ki bo pospeševala resnično občo blaginjo, kjer bo vsakdo lahko zadostil svoje upravičene težnje. Politična akcija pa ni stvar samo nekaterih, ampak je naloga, pri kateri morajo sodelovati vsi, ker so pač vsi odgovorni za skupno blaginjo.

Klic k dejavnosti

Zato papež na koncu svojega apostolskega pisma „znova naslavlja na vse kristjane klic k dejavnosti... Vsakdo naj se vpraša, kaj je do sedaj storil in kaj bi moral storiti. Ni zadosti vedeti za načela, izpovedati svoje dobre namene, kazati na kričeče krivice in klicati v svet preroške obtožbe. Te besede ne bodo imele pravega vpliva, če jih ne bo spremljala pri vseh živa zavest lastne odgovornosti in učinkovita dejavnost.

p. dr. Kukovica

PISMO PRED KONGRESOMA

Dragi verniki!

Samo trije meseci nas ločijo od velikih dogodkov v naši državi. Marija se bo v avgustu, kakor upamo, na poseben način približala našim dušam. Njena kongresa v Zagrebu in v Mariji Bistrici bo sta njeno vabilo in naš odziv, njen mimohod in naše srečanje.

V vrtoglavi dobi sprememb in negotovosti je prav, da mati Cerkve in duhovna mati človeštva od blizu pogleda in poslušša svoje otroke. V vseh naporih, s katerimi želimo pomagati splošnemu razvoju, čutimo, da nekaj ne gre in da se nekaj nevarno zapleta. Ni dovolj, če imamo obilje proizvodov in denarja. Ne zadostuje, če na meje postavimo vojsko in povsod razvijemo reklamo; ne morejo vsega ljudje sami storiti, čeprav bi imeli najboljšo voljo, ako jih od vseh strani stiska nezaupanje, negoto-

vost in nevšečnosti. Treba je od nekod dobiti sveto pomoč duha, pravičnosti, zaupanja, bratske bližine in ljubezni. Treba je v vsaki človeški zavesti zbuditi otroško besedo vere in upanja, v vsakem srcu sled ljubezni in zavzetosti za brate, v vsaki hiši temeljno edinost in sodelovanje, v vsaki družbi zsnost in pravično zakonitost.

Vedno jasneje nam postaja, da ni bratov brez Očeta, da ni družine brez matere. Zato bo, o tem smo prepričani, prav v našem času velikih dosežkov in še večje negotovosti, bližina predobrega Srca velike matere obnovila doživetje skupnosti in družine. Ona, kateri niena rojakinja Elizabeta pravi: „Blagor ti, ker si verovala“, more prižgati luč vere v stoletju nevere. Ona, polna milosti in Gospodove prisotnosti, more osamljenim in potrtem v duši prinesiti zaupanje v rešitev in v božje očetovstvo. Ona, mati učlovečene Besede in Odrešenika sveta, more dati novo rojstvo vsakemu človeku, vsaki družbi in vsemu človeštvu. Prav zato smo kot programatsko reslo naših kongresov sprejeli napis iz našega svetišča na Trškem vrhu pri Krapini: Marija — začetek boljšega sveta.

Medtem ko v svojem imenu ter v imenu vseh ljudi z zaupanjem izgovarjamo besedo sv. Bernarda: „Pokaži nam, da si mati“, slišimo njen zaskrbljen in opominjajoč odgovor: „Pokaži tudi ti, da si božji in moj otrok, da si brat svojih bratov in sestra.“

To nas — kot vernike in Marijine častilce — opominja, da v mesecu maju, ki je posvečen naši Gospe, dojamemo svojo vlogo in spoznamo svojo dolžnost. Ta maj naj bo predvsem mesec molitve, nad vse doživete marijanske molitve, molitve k Mariji in v Marijinem duhu. Molili bomo sv. rožni venec, veliki hvalospev, ki ga sestavljajo izbrane molitve; ves poln premišljevanja vesele vesti odrešenja in velikonočnega veselja. Molili bomo rožni venec sami, v svojih družinah in v naših cerkvah. K tej molitvi vabimo vse vernike v duhu zadnjih papežev in v duhu zadnjega vesoljnega zbora, ki priporoča „različne oblike pobožnosti v čast božji Materi, katere je odobrila Cerkev v okviru zdravega in pravovernega nauka.“ (C 66).

Razen tega bo maj mesec vesele resnosti in prostovoljne pokore. Predvsem je po Marijini želji iz Lurda in Fatime treba delati pokoro, ki jo prinaša življenje in poklic, pokoro zvestega izpolnjevanja svojih stanovskih dolžnosti, prave ter vse bolj iskrene bratske pomoči in ljubezni. Brez križa ni mogoče hoditi za Kristusom. Skrivnost križa in premagovanja je srce našega krščanskega poklica. Osebni in skupni križ, danes zlasti križ družine in za družino; notranja pokora, s katero premagujemo strasti, in zunanja, s katero odbijamo skušnjave — vse to je naloga kristjanov našega časa, ki je tako nasproten pokori in križu.

Naša tretja dolžnost je apostolska. Kdorkoli more in čim več more, naj skuša — tiho in glasno — prepričati čim širši krog ljudi, da je odrešenje že prišlo in da je sreča zelo blizu. V tem času kongresov je treba razbiti nezaupanje v odrešenje. Doživeti moramo vero in zmago vere. „To je zmaga, naša vera!“ Na ta način si bomo pri Mariji zagotovili pomoč in bratom pomagali.

Zagreb, 2. aprila 1971.

Škofje iz Jugoslavije

PREVRAČANJE V VREDNOT

V Cerkvi so bile vedno spremembe. Kristus je največji duhovni prenovitelj človeštva. Ustanovil je novo zavezo, ki se zelo razlikuje od stare zaveze. Prišel je oznanjat „novo“ blagovest. Dal je „novo“ zapoved. Cerkev, ki jo je ustanovil, je vedno polna življenja, sveža, izvirna in mlada. Živi v času in na svetu, da ga rešuje starostne onemoglosti. Ves čas, odkar je ustanovljena, zvesto oznanja Kristusovo blagovest vsem narodom. Božji Sin, ki se imenuje tudi Beseda, je prišel iz nebes in postal človek, eden izmed nas. Po njegovem zgledu tudi Cerkev prihaja k ljudem in se približuje svetu, ki se večkrat oddaljuje od nje, da bi ga spreobrnila in rešila. Zato je morala v svoji zgodovini večkrat spremeniti način delovanja in se prilagoditi razmeram in ljudem.

Spremembe v Cerkvi se torej niso začele šele z drugim vatiškanskim koncilom, ampak so spremljale Cerkev ves čas, odkar je ustanovljena. Te spremembe je zahtevalo od Cerkve njeno misijsko poslanstvo. Pobudo zanje je v zadnjih dveh stoletjih cerkvene zgodovine dajal socialni nauk svete Cerkve, ki sta ga oznanjala papeža Leona XIII. in Pij XI.; dajala tudi ustanovitev Katoliške akcije, domače duhovščine in domačih škofov v misijskih deželah, kar je posebno pospeševal papež Pij XI. Novo življenje v Cerkvi je prinašal tudi papež Pij

XII. s svojimi govori ob sprejemih, v katerih je znal nauk svete Cerkve čudovito lepo prilagoditi časom, razmeram in potrebam, v katerih so tedaj živeli ljudje vseh najrazličnejših stanov. Vse to je pripravljalo in spodbujalo Cerkev na izvršitev nujno potrebnih in upravičenih sprememb, za katere je dal II. vatikanski koncil smerice in navodila s svojimi konstitucijami in odloki.

Mnogo katoličanov, tudi bogoslovnih učenjakov, po poročilu dnevnika „L'Osservatore Romano“, ima o pravi obnovi Cerkve dvomne, zmotne, celo prevratne nazore. Vedno napovedujejo, da je Cerkev zašla v tako krizo, v tako nevarnost, da se je ne more več rešiti. Takšne trditve dobre katoličane bolé in žalosté.

Prava duhovna obnova zahteva od nas svetost, odpoved sebičnosti, pokorščino, ljubezen, ponižnost, molitev, zlasti pa spremembo srcá. Zato odklanja tiste, ki hočejo s pretiranimi, prevratnimi novostmi doseči obnovo Cerkve. Da bi pridobili ljudi zanje, veliko govore o koncilu, o pokoneilskem duhu in celo že sanjajo o tretjem vatikanskem koncilu.

Morda Cerkev res preživlja danes najtežjo, najbolj resno krizo. Toda za seboj ima že veliko izredno težkih preizkušenj. Pa je vse premagala. V začetku tega stoletja se je Cerkev bojevala proti zmoti modernizma, ki je združeval v sebi vsa krivoverstva. Obsodil

PREVRAČANJE VREDNOT

- Ne Bog, ampak človek.
- Ne ljubezen do Boga, ampak do bližnjega.
- Ne skrb za zveličanje, ampak za blagor človeške družbe.
- Namesto zvestobe križu, zvestoba svetu.
- Namesto večne resnice, časna resnica.

O vsem tem, ki je danes silno aktualno, piše ta članek.

je to veliko, nevarno zmoto papež Pij X. Francoski modroslovec Maritain pa pravi, da je bil modernizem, ki ga je obsodil papež Pij X., nasproti nevarni mrzlici sedanjega, novega modernizma le majhen prehlad.

Tisti, ki imajo to nevarno mrzlico novega modernizma se preveč, skoraj izključno zanimajo samo za časne, zemeljske stvari. Kljub temu še govore o Kristusu in tudi o Cerkvi. Vendar središče njihovega življenja je človek. Kristus ni Bog, ampak le popolni člo-

vek. Edina vrednota, vredna človekovega zanimanja, je svet. Cerkev je ustanovljena zato, da mu služi. Ljudje teh nazorov se imenujejo progresisti, po naše bi rekli naprednjaki. Vendar ne zaslužijo tega naziva, ker nadnaravne vrednote zamenjavajo z naravnimi, Boga s človekom, greh z duševno zmedenostjo, boj proti grehu z bojem proti revščini, delo za zveličanje z delom za človeško družbo, nebesa z rajem na zemlji. Toda še vedno radi govoré o zveličanju, o Bogu, o Cerkvi, vendar ne z verskega, ampak samo z naravnega, človeškega stališča. Ti nazori nasprotujejo važnim verskim resnicam, zato jih noben dober kataličan ne more odobravati.

Ne Bog, ampak človek

Nekateri „naprednjaki“ pravijo: „Ker je Bog postal človek, je nadnaravni Bog umrl.“ K temu mnenju se nagiblje tudi tako imenovana „dosledna“ bogoslovna znanost ali bogoslovna znanost o smrti Boga. Ta znanost ni odkrila nič novega, ampak ponavlja le trditve nemškega modroslovca Nietzscheja: „Bog je umrl, ostal pa je človek.“

Francoski list je prinesel naslednje besede neimenovanega duhovnika: „Glavna božična novica je za nas smrt Boga; tistega Boga, o katerem pravijo, da je nekega dne ustvaril svet, ker je bil sam in mu je bilo dolgčas; tistega Boga, o katerem pravijo, da je večén, vsemogočen in nas bo neke-

ga dne sodil... Ta Bog je. Vendar kolikor bolj množi človekovo znanje, toliko bolj izgublja sam oblast nad svetom. Življenja na drugem svetu ni. Vse pripovedke bogoslovnih znanstvenikov o nebesih, peklu in vicah niso nič drugega ko plod domišljije. In končno, četudi morajo umreti ljudje, vendar ni nebes, ni drugega sveta, ampak je le drugačen svet. Človek, človekova vest je Bog... Nič drugega ni ko ljudje... Skratka med Bogom in človekom ni razlike. Božje ljudstvo ni nič drugega ko skupnost vseh ljudi.“

Izjava tega duhovnika je izredno drzna in značilna. Malo ljudi bi se upalo javno povedati take trditve. Iz te izjave sklepamo, da Bog nekako oddaljuje človeka od njega samega in ga omejuje. Človek v modernem svetu, ki je dosegel tako visoko zrelost, ne more več prenašati takšnega Boga. Zanj je Bog, ki nadleguje človeka s svojimi zakoni in ne upošteva njegove samostojnosti, mrtev. Bog je, vendar samo zato, da služi ljudem. Ni več Boga, ki smo ga dolžni častiti, ampak Bog mora dvigati človeka in množiti njegovo dostojanstvo.

Ta zмотa pretirano in predrzo povišuje dostojanstvo človeške osebe. Resnica je to, kar pravi Avguštin: „Človek, ki odpade od Boga, odpade sam od sebe.“ Čeprav se danes človek tako samozavestno ponaša s svojim dostojanstvom in napredkom, s svojimi

zmožnostmi in izdelki, je vendarle mnogo bolj nesrečen ko kdaj prej, ker je zavrgel Boga. Brez njega se zdaj vrti samo okoli sebe. Ker samo sebe išče, bo tudi sebe našel z vso svojo duhovno revščino. Ker nima več v sebi božjega duha, se spreminja vedno bolj v zver in v brezčutni stroj.

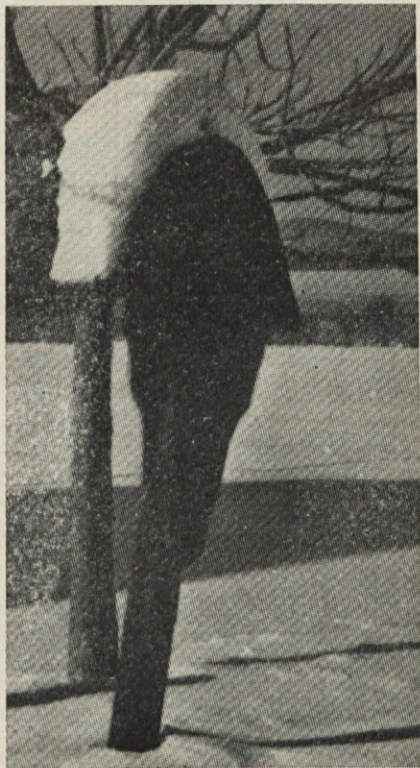
Ne ljubezen do Boga, ampak do bližnjega

„Naprednjaki“ zelo poudarjajo ljubezen. Ta največja krepost je res podlaga krščanskega življenja. Kristus je učil, da je ljubezen do Boga prva in največja zapoved, ker obsega vse druge zapovedi, na nek način tudi zapoved ljubezni do bližnjega, ki je njej enaka. Kdor prav ljubi Boga, mora nujno tudi ljubiti bližnjega. Tudi zapoved: „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!“ je bistvena krščanska krepost. Ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega sta božji kreposti. Prihajata od Boga in k njemu nas dvigata. Z isto ljubeznijo kakor bližnjega ljubimo tudi Boga; v njem pa ljubimo tudi bližnjega. Ker je ljubezen do Boga in do bližnjega nadnaravna, božja krepost, se zelo razlikuje od človekoljubja in sočutja, ki sta samo naravni lastnosti človeškega srca.

Dve zapovedi ljubezni sta torej: ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. V pretekli dobi so se bolj poudarjale dolžnosti do Boga. Zato so nekateri mislili, da so s

tem, ker so molili, hodili k sveti maši in procesiji, spolnili že vse svoje verske dolžnosti. Vendar so se motili. Sveti Janez pravi: „Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, kako more ljubiti Boga, ki ga ni videl?“ (1 Jan 4, 20). Ker niso ljubili bližnjega, tudi Boga niso tako ljubili, kakor bi ga morali.

Danes hočejo krščanstvo omejiti samo na ljubezen do bližnjega,

Križ v snegu je podoba vojskujoče se Cerkve

zapoved ljubezni do Boga pa porivajo na zadnje mesto. Duhovniki teh nazorov pri pridigah, verskem pouku in apostolatu poudarjajo samo neko naravno, čustveno, človeško ljubezen in dobroto. Zato pojema ljubezen do Boga, do ustne in premišljevalne molitve, ki jo od časa do časa nadomesti bogoslužna molitev. Bogoslužna molitev ni samo izraz božjega čiščenja, ampak predvsem socialni izraz ednosti med ljudmi. Mašo hočejo predstaviti z daritvenega oltarja na skupno bratsko mizo. Po teh nazorih bi bil komunist, ki se zanima in skrbi za bližnjega, boljši kristjan ko redovnica, zaprta v samostan, ki samó moli in premišljeje.

Če odpademo od Boga, odpademo sami od sebe. Brez prave ljubezni do Boga ne moremo ljubiti bližnjega z ljubeznijo, ki bi bila božja krepost. Svetniki, ki so z vsem srcem, z vso dušo ljubili Boga, so se zelo odlikovali v ljubezni do svojih bratov. Pripravljani so bili dati zanje tudi življenje. Imeli so jih za božje podedbe. Gledali so v njih Boga.

Kristus je v svojem življenju čudovito lepo združeval ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. Iz ljubezni do razžaljenega Očeta se je dal pribiti na križ in z njim spet spraval nebo z zemljo. Z razprostrtimi rokami na križu je sprejel vodstvo vse zgodovine in vseh ljudi, da bi jih pripeljal k Očetu. Kdor hoče biti dober krist-

jan, mora posnemati Kristusa v ljubezni do Očeta in do ljudi, svojih bratov.

Ne skrb za zveličanje, ampak za blagor človeške družbe

Kristus je Bog in človek. Za prave naprednjake živi samó še Kristus človek. „Glejte, človek!“ je rekel Pilat, ko je predstavil Jezusa judovski množici. „Glejte, človek!“ ponavljajo za njim naprednjaki (progresisti). Kristus je le izredno velik človek. Oznanjeval je, da so vsi ljudje enaki. Odlikoval se je v ljubezni do bližnjega. Žrtvoval je sebe za blagor človeštva. Bil je socialni apostol, pravi revolucionar. Na križu je dal življenje za uresničenje vesoljnega bratstva. Kristus je svetovljan, ljubitelj svetá. Njegovo poslanstvo ni duhovno, nadnaravno, ampak zemeljsko, svetno. Edini namen njegovega poslanstva je: zgraditi boljšo, bolj pravično urejeno družbo.

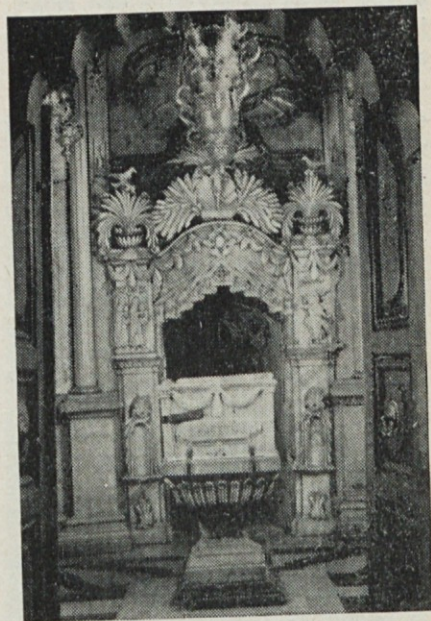
To je edino krščanstvo, ki zanima in privlačuje svet, ki se le malo zanima za življenje na drugem svetu, pač pa je ves zasidran v življenje na zemlji. Zato današnji svet potrebuje bolj naravne, bolj človeškega Kristusa, ki ni prinesel rešitve drugemu, ampak temu svetu — s socialnim in gospodarskim napredkom. Vera in večnost sta odveč. Danes vleče le upanje, da bo jutri boljše življenje, ki ga bo zagotovil čudovit napredek znanosti. Cerkev mora ne-

hati oznanjevati ponižnost in potrpežljivost, ker to omamlja ljudstvo. Nasprotno! Nasprotno! Buditi mora družbo, da se bo uprla in zahtevala temeljito spremembo načel družbenega reda. Cerkev naj tudi več ne govori, kako naj se ljudje rešijo greha, ampak le o rešitvi tistih, ki jih stiska trda vlada samó nekaterih.

Ko bi Cerkev sprejela te nazore, bi izdala samo sebe. Nehala bi biti Kristusova, božja ustanova. Kristus ni oznanjal upora proti krivnim rimskim vladarjem in nad bogatini tedanje dobe, ampak je tožil nad tistimi, ki so hodili za njim le zaradi zemeljskega, ne pa zaradi nebeškega kruha. Oznanjal je predvsem le božje, nebeško kraljestvo in reševal ljudi greha in satanove oblasti. Vendar Cerkev ni nikoli zanemarjala socialnega nauka. To dokazujejo okrožnice papežev o socialnem vprašanju. Glavni namen krščanstva ni ustanovljati nove družbe, ampak ustvarjati novega človeka, ki po svetem krstu združen s Kristusom prejema milosti in božje življenje.

Kadar govoré ti napredni glasniki o socialnem poslanstvu ali socialnem delu, ne mislijo na izboljšanje gospodarskega in socialnega stanja današnjih ljudi, ampak le na to, kako bi zgradili družbo po marksističnih načelih. Mislijo, da bi v marksističnem duhu urejena družba mogla koristiti krščanskemu življenju današnjih ljudi. Vendar se zelo motijo. Marksizem pre-

zira uboge, uničuje in zatira svobodo, predvsem pa ubija v človeku duha. Pisec članka, iz katerega so povzete te misli, pravi, da je marksizem v vsej zgodovini najbolj protičloveško in protiljudsko gibanje, ker kvari, zastruplja in ubija človekovo notranjost. Gre za nevarno zamenjavo nadnaravnih dobrin z naravnimi. Danes prava mučenca: Sveti Lovrenc in sveta Neža nimata nič več privlačnosti. Che Guevara in Luther King sta „mučenca“ obnove človeške družbe za vse, ki iščejo rešitve v marksizmu.

Kristusov grob v Jeruzalemu je po skoraj 2000 letih še vedno romarski kraj

*Namesto zvestobe križu, zvestoba
svetu*

Tisti duhovniki, ki imajo napačne nazore o duhovni obnovi, bi radi izbrisali tiste Jezusove besede, ki spodbujajo k žrtvi, odpovedi in mučeništvu. Le malokdaj še govorijo o Kristusovem križu, o žrtvi njegovega življenja, o njegovem trpljenju in njegovem boju proti svetu. Zdi se jim tudi, da ni več potrebno govoriti proti skušnjavam in zapeljivosti današnjega sveta. Kristus ni prišel, da bi nas odtrgal od zemlje, ampak da bi nas še bolj združil z njo. Zato je potrebno odpreti ušesa in srcé svetu in hoditi v njegovo šolo.

Vsi ti pozabljajo, da ima beseda svet dvojen, dober in slab pomen. V dobrem pomenu govoré o svetu svetopisemske besede: „Bog je svet také ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina“ (Jan 3, 16). Prva Mojzesova knjiga pa pravi, da je bil svet dober, ko ga je Bog ustvaril. Zato ga je Bog ljubil. „Bog ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet obsodil, marveč da bi se svet po njem zveličal,“ je govoril Gospod Nikodemu. Jezus je božje Jagnje, ki odjemlje grehe sveta.

Beseáa svet pa ima tudi slab pomen. Jezus govori svojim učencem: „Vas ne more svet sovražiti, mene pa sovraži“ (Jan 7, 7). Opozarjal jih je tudi: „Ako vas svet sovraži, védite, da je mene sovražil prej ko vas. Ko bi bili vi od svetá, bi svet svoje ljubil. Ker

pa niste od sveta, ampak sem vas jaz od sveta odbral, zato vas svet sovraži“ (Jan 15, 1.19). V velikoduhovniški molitvi po zadnji večerji pravi Jezus o svojih učencih: „Svet jih je sovražil, ker niso od svetá, kakor jaz nisem od svetá“ (Jan 17, 14). Satan, pravi Kristus, da je vladar tega svetá.

Svet v slabem pomenu je nasprotnik, svoražnik Kristusa, božjega Sina, ker je pod satanovo oblastjo. Ta svet ga ni spoznal in tudi ne sprejel. Ni mogoče ljubiti tega sveta in istočasno Boga. Sveti Janez opominja prve kristjane: „Ne ljubite svetá, ne tegá, kar je na svetu. Če kdo ljubi svet, ni v njem Očetove ljubezni. Zakaj kar koli je na svetu, poželenje mesa in poželenje oči in napuh življenja ni od Očeta, ampak od svetá“ (1 Jan 2, 15. 16). Apostol Jakob pa pravi še bolj odločno: „Prešuštniki, ne veste, da je prijateljstvo s svetom sovraštvo do Boga? Kdor koli hoče biti prijatelj svetu, postane sovražnik Boga“ (Jk 4, 4).

Mnogo kristjanov ne loči dobri svet od slabega sveta. Maritain pravi, da poklekujejo pred svetom in ga obožujejo. Neprevidno govore o dolžnostih do sveta in življenju z njim. O važnosti in potrebnosti odpovedi, premagovanja in zatajevanja ti napredni kristjani previdno molče. O drugem svetu ni pametno govoriti, ker nobeden dobro ne ve, če je. Tudi o križu naj se veíiko ne govori; križ je le nekaka podoba tistih hipnih žrtev, ki jih zahteva napredek. Tudi

o svetosti ni pametno govoriti, ker je svetost odpoved tistemu svetu, ki služi satanu, vladarju tega sveta. Božje kraljestvo je združeno s svetom. Bog, Kristus, Cerkev, zakramenti so v njem. Cerkev naj opusti poučevanje narodov, kakor ga je naročil Gospod, opusti reševanje človeških rodov, ampak naj jih prepusti svetu, da jih bo rešil.

Kristus je napovedal apostolom: „Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas“ (Jan 15, 20). Ni dobro znamenje, ne moremo biti pravi Kristusovi učenci, če nas zlobni svet ne preganja. Sveti Pavel pravi: „Vsi, kateri hočejo v Kristusu Jezusu pobožno živeti, bodo preganjani.“ Kristjani so na tem svetu, pa niso od tega sveta. Na svetu so tujci, popotniki, izgnanci. Ker služijo Kristusu, ne pa svetu, ki mu nasprotuje, jih svet ne more razumeti. Zato jih sovraži in preganja. Mučeništvo je podlaga in slava krščanstva, križ njegov ponos, njegova moč in zmaga. Res, treba je, da odpremo srce svetu in ga rešujemo pogube. Pri tem pa ne smemo zatajiti lastne osebnosti in Boga v ljubezni do tega sveta.

*Namesto večne resnice,
časna resnica*

Mnogo ljudi danes več ne prenese govorjenja o večnih resnicah. Zanje so privlačne le tiste „sijajne“ resnice, za katere se zanima naša doba in naš čas. Maritain imenuje to zanimanje kronolatri-

ja, oboževanje časa, v katerem živimo. Ni danes večje sramote, ko biti preziran, starokopiten, nemo-deren, biti izven dobe, v kateri živimo. Pisatelj, ki noče biti popolnoma odvisen od dobe, v kateri živi in ga je zadela obsodba, da ne živi s časom, ne more ljudem, ki tako mislijo, ničesar zanimivega povedati, četudi piše o resnicah, ki so večno veljavne. Toda človeški duh, ki išče večno veljavno resnico, razglablja in piše o njej, nadkriljuje čas. Chesterton je izjavil: „Katoliška Cerkev je edina ustanova, ki varuje človeka poniževalne sužnosti, da bi postal otrok svojega časa.“

G. Saenz — G. M.

Za zimo pride spet pomlad

^v
ŠKOF
JENKO
O
DELU
ZA
NEVERNE

Vprašanje: Udeležili ste se plenarnega zasedanja tajništva za neverne v Rimu od 16. do 18. marca. Ali bi nam povedali, kaj je bil glavni predmet vašega tridnevnega posvetovanja?

Tajništvo za neverne obstaja že pet let. Zadnji sestanek je bil posvečen pregledu dosedanjega dela. Zanimalo nas je ne samo, kaj je storil središčni urad, ki občasno izdaja posebno revijo, ampak tudi, kaj so storila tajništva pri posameznih škofovskih konferencah. Pojav nevere je danes splošen človeški pojav, Cerkev se z njim srečuje povsod. Zato je bilo dano navodilo, da se pri vseh škofovskih konferencah osnuje svet, komisija ali tajništvo za preučevanje vprašanja. Nevera ali ateizem se javlja v različnih oblikah, je različnega izvora: marksističnega, eksistencialističnega ali humanističnega ali masonskega. Važno je vedeti, kako na širjenje vere vpliva tehnični in znanstveni napredek, kakšno vlogo imajo pri tem družbena občila, urbanizacija in migracija. Če so izpolnjeni pogoji, Cerkev dovoljuje in priporoča teoretični dialog z nevernimi. Nekaj je bilo v teh letih storjenega, vsekakor pa ne toliko, kot bi želeli.

Vprašanje: Kako so bile zastopane na sestanku delne ali krajevne Cerkve?

Zbralo se nas je 23 škofov, med njimi štirje kardinali, dalje tajnik in podtajnik ter pet

svetovalcev, skupaj 30. Zastopane so bile vse celine, vse največje krajevne Cerkve. Iz socialističnih držav sva bila nadškof Kominek iz Wroclava in jaz. Opravičil se je češki predstavnik, gvinejski je pa v zaporu.

Vprašanje: Kakšne sadove smemo pričakovati od tega vašega plenarnega zasedanja?

Navzoči člani smo najprej dobili boljši pregled dejanskega stanja po svetu. Utrdila se je zavest, da je vprašanje nevere danes zelo aktualno, čeprav obstajajo v tem pogledu velike razlike med državami. V muslimanskih deželah ni ateizma, kakor ga poznamo v državah, ki so imele krščansko tradicijo. Potreben je temeljit študij, da obvarujemo verne ljudi pred nevarnostjo ateizacije. Večji poudarek je bil postavljen na delo v delnih ali krajevnih cerkvah. Ker so razmere v vsaki državi drugačne, je potrebno konkretne rešitve na podlagi splošnih navodil šele iskati.

Vprašanje: Koliko je katoliška Cerkev v Jugoslaviji že storila v smeri, ki jo zastopa Tajništvo za neverne? Kaj naj bi se še storilo?

Kar zadeva poznavanje problematike ateizma, lahko rečemo, da je za nas katoličane v Jugoslaviji vsakodnevno vprašanje. Živimo v družbi, ki je javno ateistična. Vse, kar bi spominjalo na Boga, na človekovo posmrtno življenje, je

iz javnega življenja izločeno. Vse javne šole, sredstva javnega obveščanja in skoro povsem odtegnjena službi vere. Verske skupnosti, med katerimi so najštevilnejše pravoslavna, katoliška in muslimanska, imajo nekaj svojega verskega tiska ter svoje šole za izobrazbo službenega kadra. V državi imamo šole in ustanove, ki z ateističnega stališča preučujejo posamezne veroizpovedi, posebej še katoliško. Enako je razumljivo in potrebno, da tudi katoliške bogoslovne šole preučujejo oblike ate-

Škof Janez Jenko

izma, njegove vzroke, okoliščine, ki pomagajo ali zavirajo razkristjanjenje naših vernikov. Dušni pastirji v teh časih morajo biti temeljiteje pripravljeni za delo, ki jih čaka.

Vprašanje: V času dialoga in idejnega pluralizma pa tudi v skladu z versko svobodo ne smemo nikogar ne fizično ne moralno siliti k veri. Ali ne bi bilo potrebno ublažiti ton našega govorjenja?

Za dialog morata biti pripravljene obe strani. Obe morata biti enakopravni, potrebno je medsebojno zaupanje in prepričanje, da se morem tudi od drugega nekaj naučiti. Zato pravi dialog med nami še zelo šepa. Med kratenjem verske svobode, o kateri govori koncilski izjava, ter ravnodušnostjo, ko mi je vseeno, ali se moj bližnji zveliča ali pogubi, je še široko področje apostolske gorečnosti, ki na eni strani spoštuje osebno svobodo vsakega človeka, na drugi pa stori vse, da bi se čim več ljudi zveličalo. Vedno pa moramo računati, da bo križani Kristus ostal za mnoge kamen spotike in pohujšanja.

Vprašanje: Danes povsod želimo naglašati to, kar ljudi družijo, ne pa kar jih loči. Ali se vam ne zdi, da bi tudi v naši domovini bilo bolje naglašati, da smo enakopravni državljani in da gradimo socializem, kakor vero, ki nas loči?

Vse ob svojem času in na svojem mestu!! Apostoli pri službi božji gotovo niso govorili o politiki in gospodarstvu, ampak o Kristusovem nauku in odrešenju. Tako je tudi še danes naloga vsakega Kristusovega blagovestnika, da oznanja čisto božjo besedo, ki je učinkovita in ostrejša kot vsak dvorezen meč, pa tudi zapoved ljubezni, ki vključuje tudi sovražnike. V danih razmerah Cerkev gotovo ne ogroža enakopravnosti in miru med državljani.

Sveta brata Ciril in Metod, apostola slovanskih narodov. Njun god smo doslej praznovali 7. julija, po novem pa bo 14. februarja

DUHOVNIK NAŠE DOBE

Neki laik (Baldovin Schwarz) je napisal svojemu znancu, bodočemu novomašniku, kakšnega duhovnika si danes žele laiki. Navajamo vsebino.

Duhovnikova služba zahteva, da se duhovniki ne ravnaajo po tem svetu, vendar naj žive v svetu med ljudmi (D 3). V svetu, ki besede „posvečen“ skoro več ne razume, mora duhovnik bolj ko s svojimi besedami, s svojo bitjo pričevati o resničnosti odrešenja in resničnosti prihodnjega življenja. Le tako postane ta resničnost prepričljiva. Iz duhovnika mora nehoti izžarevati vera v vstalega Kristusa, ki živi med nami. Na ta način je duhovnik luč sredi ljudi. Te luči sicer nima iz sebe, mora jo pa ponižno nositi.

Dejstvo, da je Kristusova priča, mu daje dostojanstvo. Nima pravice, da se dostojanstva ne zaveda ali ga prostaško zavrže. Laiki želimo, da duhovnik ni vsakdanji. Kajpak naj bo vever in vesel, ljubezniv, človeški in preprost, nikoli pa ne domač. Vedno mora ostati duhovnik, to je: človek posvečen Kristusu. Duhovnik, ki skuša biti fantovski, se drugim vsiljuje in čigar ideal je, biti v vsem drugim enak, je svojemu dostojanstvu nezvest. Tako čutimo laiki. Podobno se nam duhovnik, ki čast, dolžno njegovemu stanu, prileplja sebi osebno, zdi prava karikatura. Želimo si duhovnika, ki se svojega dostojanstva ponižno zaveda in je tako nam vsem nekako notranje blizu.

Duhovnik naj seveda pozna svet z njegovimi stiskami, nevarnostmi in težnjami. Pa ne zato, da bi sam še glasneje ponavljal dnevna gesla in se nerazsodno predajal vetru časa in ga zamenjaval z dihom Svetega Duha, temveč zato, da svetu oznanja Kristusa. Zato je pa treba mnogo notranje moči in ljubezni, prodreti je mogoče le z molitvijo in odpovedjo.

Oznanjajte božjo besedo preprosto, a v vsej polnosti in vsej globini. V času, ko se zdi, da se vse maje, si verniki želimo trdnega nauka. Ne skušajte biti bolj koncilski od koncila samega. Svet želi, da oznanjajte vedno isto vero, to pa jasno, z lastno prepričanostjo in s svojimi dejanji.

Svojega lepega poklica bodite veseli in ničesar se ne bojte! Tisti, ki vas je poklical in poslal, vam bo dal moč, da boste nosili njegovo luč ljudem.

Film:

ANTONIO DAS MORTES

Nekaj posebnega je ta film, ki se v brazilskem izvorniku imenuje *O Dragao da Maldade contra o Santo Guerreiro*. Ni lahko razbrati njegovo zgodbo in dojeti ter razložiti njegov smisel in pomen. V njem se namreč prepletata sedanjost in preteklost, stvarnost in brazilska mitologija, kruto nasilje in vznesena liričnost. Film je poln nasprotij in večkrat težko razumljivega simbolizma.

Zunanja zgodba bi bila nekako tale:

Antonio Das Mortes je pobijavec cangaceirov, ki so zmes kmeta, bandita in junaka. Antonio sam je tudi človek izven družbe, obrobni, potisnjen v stran.

Nekega dne ga pride najet neki politik, da bi šel pokončat zadnjega cangaceira, ki je zbral okoli sebe precejšnjo ljudsko religiozno skupino upornikov.

Antonio pride v vas Jardim das Piranhas, kraj v severovzhodnem delu Brazila, ki je med najbolj suhimi in ubožnimi ter zaostalimi predeli dežele. V njej neomejeno in samovoljno vlada postarani in slepi polkovnik in veleposestnik.

Proti samodržstvu tega brezsrčnega in sebičnega fevdalnega mogotca se upira cangaceiro, ki ga Antonio smrtno rani.

Laura, mlada in lepa polkovnikova žena, doživlja tesnobno samoto in išče ljubezni pri profesorju in politiku. Tega nagovarja, naj umori njenega moža in jo odpelje drugam.

Preden pa utegne to storiti, ju razkrinka polkovnikov vodnik in tedaj Laura politika zabode pred ljudstvom. Ko ga ona, profesor in duhovnik gredo pokopat, se Laura in profesor predajata erotični sli, medtem ko ju duhovnik skuša od tega odvrniti.

Antonio trpi hude duševne muke zaradi usmrtitve cangaceira. Ob stiku s krajevno stvarnostjo in ob spoznanju človečnosti upornikov je spoznal svojo zmoto, obžaloval svoje ravnanje ter prešel v nasprotni tabor, kjer tudi prevzame mesto cangaceira. Zbliža se tudi s profesorjem, ki se po oklevanju in neodločnosti le opredeli in odloči za skupni boj.

Polkovnik pa že pripelje skupino najetih morilcev, da bi popravili Antonia in iztrebili tudi skupino versko zanešenjaških upornikov. Od vse skupine ostaneta le zamaknjenka Santa, duša skupine, in pa črnc Anton.

V končnem spopadu pa padejo

tudi polkovnik in poslani najeti morilci, ostaneta pa Antonio in profesor Ko pa stopita na pot, se pojavijo v daljavi novi zmaji, simboli tuje ekonomske ekspanzije.

Podoba severovzhodnega Brazila, kot ga slika film, je ne le eksotična, marveč vznemirljiva. Je splošna zaostalost, uboštvo po eni strani, po drugi pa samodržstvo bogatih fevdalcev. Čudna zmes črnskih navad, mitov, praznoverja, fatalizma in primitivnosti so njene glavne poteze.

Vendar na tem ozadju se že prebujata zavest o bednem in krivičnem stanju. Že se poraja tudi volja, da bi se to stanje zboljšalo in po začetnih mirnih, a pogosto

Sante v vlogi polkovnikovega vodnika, Joffre Soares kot slepi polkovnik in Odette Lara v vlogi Laure v filmu Antonio Das Mortes

neuspešnih poskusih mirnega reševanja družbenih problemov se tudi že pojavlja skušnjava, da bi se z revolucionarnim nasiljem dosegla večja socialna pravičnost in človeka vredni življenjski pogoji. Kratkovidni in sebični mogočniki se temu procesu ne bodo mogli dolgo časa uspešno upirati.

Film je režiral mladi brazilski režiser Glauber Rocha in je zanj prejel več nagrad na filmskem festivalu v Cannesu. V glavnih vlogah nastopajo poklicni igralci, v masovnih scenah pa igrajo prebivalci naselja Milagres z vso nepriljeno elementarnostjo.

Poleg mojstrske barvne fotografije Alfonsa Beata je pri tem filmu pomembna zlasti glasba kot bistveno sestavni del filma. Glasba dejanja ne le spremlja, marveč oživlja in tolmači, ustvarja ustrezno razpoloženje in včasih vizualno plat skoraj duši. Povzeta je iz brazilskih narodnih pesmi in po folklornih motivih iz province Minas Gerais. Zaradi važnosti glasbe bi ta film lahko označili za filmsko opero.

Ne moremo pa filma sprejemati brez pridržkov. Čeprav je v tehničnem in umetniškem pogledu dovršen, je pa po vsebinski plati polemičen. Scene nasilja, mučne do utrujenosti, nekako splošno iracionalno razpoloženje, pravi izbruhi ponorelosti in tudi pristransko slikanje socialne problematike in njenih rešitev nam narekujejo rezerviranost. J. Š.

4 NOVICE

Nova številka

Doslej dalj časa ni bilo točno znano število študentov teologije v Budimpešti (Madžarska). Sedaj je rektor bogoslovne fakultete objavil poročilo, iz njega je razvidno, da študira bogoslovje 50 pripravnikov za duhovniški poklic ter 27 duhovnikov in 24 laikov, skupaj 101 študentov teologije.

Pogumni nemški zdravnik

Mestni svetovalc v Ulmu (Zahodna Nemčija) in zdravnik dr. Siegfried, evangeličan in oče šestih otrok, se je začel bojevati kakor David proti Goljatu zoper pretirano poudarjanje spolnosti in moralno propadanje prebivalstva.

Nov zgodovinski spomenik

Narodna izvršna oblast v Argentini je s posebnim odlokom proglasila in zaščitila kot zgodovinski spomenik cerkev sv. Cecilije v Mar del Plati, ki jo je leta 1873 dal sezidati Patricio Peralta Ramos.

Holandski škofje za črnce

Holandski škofje so podarili 2700 dolarjev Mednarodnemu svetu Cerква v Ženevi (švica) v znak solidarnosti z njegovim namenom, da bi skupaj odpravili vsakršno plemensko razlikovanje.

Problemi holandskega katekizma

JEZUSOVA V PRICUJOČNOST

V

SVETI EVHARISTIJI

Katoliški nauk o sveti Evharistiji lahko na kratko takole povzamemo po sv. Tomažu: „Ta najsvetejši zakrament je obenem daritev in zakrament. V kolikor se namreč v tem zakramentu predstavlja Jezusovo trpljenje, s katerim se je daroval Očetu, ima značaj daritve. V kolikor pa se v tem zakramentu deli nevidna milost pod vidno podobo, ima značaj zakramenta. Tako tedaj ta zakrament koristi njim, ki ga prejema, tako v lastnosti zakramenta kot v lastnosti daritve, ker se daruje za vse prejemnike. Tistim pa, ki ga ne prejema, koristi kot daritev, ki se daruje za njih zveščanje.“

Avtorji novega Katekizma se ne drže točno tega po tisočletni tradiciji in veri Cerkve potrjenega nauka in v svojem preveč prostem razlaganju zmanjšujejo daritveni značaj svete maše, pa se prav tako na nekaterih mestih v poglavju o sveti Evharistiji nejasno in dvoumno izražajo o Jezusovi resničnosti in bistveni navzočnosti v sveti Evharistiji, razlagajoč na svoj način skrivnost spremenjenja kruha in vina v Jezusovo telo in kri.

Jezusova evharistična pričujočnost

Ko pišejo o tej skrivnosti naše vere, spominjajo na „nekaj posebnega“, kar so doživljali apostoli, ko so v času Jezusovega zemeljskega življenja skupaj z njim jedli in se je to ponavljalo v njih po Jezusovi smrti, posebno po

njegovem vstajenju, ko so ga videli in vedeli, da je živ, najbolj pa, kadar so po njegovem naročilu ponavljali to, kar je Jezus storil pri zadnji večerji. To „nekaj posebnega“ je bila skrivnostna pričujočnost Jezusova med njimi; in to se ponavlja in doživlja v Cerkvi, ko obhaja sveto Evharistijo.

Katekizem veže to skrivnost Jezusove pričujočnosti predvsem s posvečenim kruhom, njegovo navzočnost pod podobo vina kakor namenoma opušča.

To „nekaj posebnega“ pa po vsem njihovem razlaganju ni nič drugega kot Jezusova notranja pričujočnost po milosti, ki so jo občutili apostoli, ko so z njim jedli, ali ko so se ga spominjali v lomljenju kruha po njegovem vstajenju. Ta Jezusova pričujočnost v srcih vernikov se ponavlja tudi zdaj, tako pri sveti maši kot izven nje. Zdi se, da katekizem Jezusovo evharistično pričujočnost skrži na to njegovo notranjo pričujočnost, ki je kruh njeno znamenje, sposoben, da jo uresniči v njih, ki ga uživajo. So gotovi stavki, ki zvenijo popolnoma pravoverno, na primer: „Navadni kruh se spremeni v kruh za večno življenje, v Kristusa.“ Ali miselna zveza ne izrazi jasno in nedvoumno, kar uči o Jezusovi evharistični pričujočnosti sveta Cerkev.

Katoliška vera nas obvezuje, da verujemo v Jezusovo resnično, dejansko in bistveno pričujočnost v sveti Evharistiji in ne le v nje-

govo pričujočnost v srcih vernikov. Brez dvoma je Jezusova evharistična pričujočnost usmerjena v to, da po svetem obhajilu v nas poživi in okrepi njegovo notranjo pričujočnost v naših srcih. Gospod biva v srcih vernikov že pred obhajilom in pred evharistično daritvijo. Jezusova evharistična pričujočnost in njegova notranja pričujočnost nista eno in isto, ampak se med seboj razlikujeta. Sicer je tudi Jezusova navzočnost v vernikih resnična in dejanska. Je to njegova pričujočnost po njegovem delovanju in po delovanju Svetega Duha. O njej govori sveti Pavel, ko piše Efežanom: „Da se po veri v naših srcih naseli Kristus“ (3, 17). O njej govori Jezus sam, ko pravi: „Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi“ (Mt 18, 20). Evharistična pričujočnost Jezusova pa ni le resnična in dejanska, ampak je tudi bistvena, to se pravi: Kar je pričujoče pod podobama kruha in vina, je sama Jezusova človeška narava in z njo njegova božja oseba.

Zadnji koncil v svoji konstituciji o svetem bogoslužju o Jezusovi pričujočnosti v Cerkvi takole uči: „Kristus je vedno navzoč v Cerkvi, zlasti v bogoslužnih opravilih. Navzoč je s svojo močjo v zakramentih, tako da kadar kdo krščuje, Kristus sam krščuje. Navzoč je v svoji besedi, tako da on sam govori, kadar se v Cerkvi bere sveto pismo. Navzoč je, kadar Cerkev prosi in poje. Pričujoč je

pri daritvi svete maše tako v duhovnikovi osebi, kakor še posebno pod evharističnima podobama“ (7).

Papež Pavel VI. to razliko med Jezusovimi navzočnostmi poudarja v svoji okrožnici o sveti Evharistiji (Skrivnost vere — 1965), ko uči: „Te različne vrste navzočnosti polnijo dušo s strmenjem in nam nudijo v premišljevanje skrivnost Cerkve. Toda zares vzvišeni način, kako je Jezus pričujoč v svoji Cerkvi v zakramentu svete Evharistije, je pač nekaj drugega. Zato je ta zakrament med drugimi zakramenti najljubši naši po božnosti, najlepši našemu umu, najsvetejši v svoji vsebini; zakaj on vsebuje samega Kristusa in predstavlja spopolnjenje duhovnega življenja in cilj vseh drugih zakramentov. Ta Kristusova navzočnost se imenuje dejanska, ne da bi s tem izključili druge, ki so tudi dejanske, ampak po svoji izrednosti, ker je bistvena, kajti po njej postane navzoč Kristus, Bog in človek, ves in popoln.“

V veroizpovedi božjega ljudstva pa sveti oče isto resnico takole izpoveduje: „Verujem, da kakor sta se kruh in vino, posvečena po Gospodu pri zadnji večerji, spremenila v njegovo telo in kri, ki sta bila takoj zatem za nas darovana na križu, se tudi tako spremenita kruh in vino, posvečena po duhovniku, v telo in kri Kristusa, stvarno prestolujočega v nebesih; in verujemo, da je skrivnostna Gospodova navzočnost pod podobama

onih stvari, ki se našim čutom predstavljajo enake kot prej, resnična, dejanska in bistvena“ (24).

Evharistično spremenjenje

Novi katekizem pravi, da se ta skrivnost skozi dolgo dobo ni razpravljala. Vsi so gledali Jezusovo navzočnost v sveti Evharistiji kot nekaj naravnega. V srednjem veku — tako piše — pa se je začelo globlje razglabljanje o tem dejstvu vere in se je vpeljala naslednja razlaga: substanca, podstat, bistvo kruha in vina se spremeni v Kristusa samega, pritikline, podobni kruha in vina pa ostaneta. S tehničnim teološkim izrazom so to imenovali: transsubstancijacija, to je spremenjenje ene podstat, enega bistva v drugo.

To pravoverno razlago evharističnega spremenjenja pa Novi katekizem spet tolmači po svoje: „Bistvo stvari — pravi — obstoja v tem, kar one so ali pomenijo za človeka.“ Sledeč temu načelu bi spremenjenje obstojalo v tem, da se spremenita le pomen in namen kruha in vina, ne pa njuno bistvo. Toda to nikakor ne odgovarja naši veri. In ni bil šele srednji vek, ki je pravilno razložil to skrivnost, ampak je ta del našega verovanja od začetka krščanstva.

Nekateri modernistični teologi z Novim katekizmom zavračajo sholastično definicijo evharističnega spremenjenja in zagovarjajo le spremenjenje pomena in namena.

Tridentinski koncil pa je dal izrazu transsubstancijacija cerkveno odobrenje in potrjenje, ker se z njim najočitneje razloži skrivnost spremenjenja pri sveti maši. Cerkev zato — po izjavi papeža Pavla VI. — ne more dopustiti, da bi kdorkoli na svoj način zavračal formulo-besedilo, s katerim je tridentinski koncil predložil vero v evharistično skrivnost. (Skrivnost vere). V veroizpovedi božjega ljudstva Pavel VI. to versko skrivnost takole izpove: „V tem zakramentu se Kristus ne more upričujočiti drugače kot po spremenjenju vse substance, vsega bistva kruha v svoje telo in vse substance, vsega bistva vina v svojo kri, medtem ko ostanejo nespremenjene le zunanje lastnosti kruha in vina, ki jih zaznavamo s svojimi čuti. To skrivnostno spremenjenje je imenovano po sveti Cerкви primerno in svojsko transsubstancijacija. Kakršnakoli razlaga teologov, ki išče neko umevanje te skrivnosti, mora, ako hoče ostati v soglasju s katoliško vero, obvarovati nedotaknjeno resnico, da po sami naravi stvari, neodvisno od našega duha, kruh in vino po posvečenju nehata obstojati, tako da sta po njem resnično pred nami navzoča telo in kri Kristusova pod zakramentalnima podobama kruha in vina, kakor je to sam Gospod hotel, da se nam daje v hrano in nas druží v edinosti svojega skrivnostnega telesa“ (25).

V evharističnem spremenjenju se tedaj spremeni to, kar sta kruh

in vino sama v sebi in ne le to, kar za nas pomenita.

Vse to seveda evharistično skrivnost ne razloži popolnoma. Skrivnost ostane skrivnost, a razlaga Cerkve nam vendar nudi nek njen točen smisel. Doumeti to skrivnost do dna nam ne bo nikoli mogoče. Bog je pač večji kot naš um. Dobro in važno pa je vedeti, da je Evharistija skrivnost ljubezni. Kjerkoli žive verniki se po skrivnosti božje ljubezni v sveti Cerкви lahko pridružijo Gospodovi daritvi, ki se neprestano na zemlji obnavlja. Prav tako moremo sprejeti Gospoda kot hrano našim dušam, v tem svetem obredu, ki je tako človeški, ki je sveta večerja. Gospod je izbral ta ganljiv način, da nam izpriča svojo ljubezen.

Koliko časa traja Jezusova evharistična pričujočnost?

Novi katekizem na to vprašanje takole odgovarja: „Dokler ne izgine podoba, znamenje kruha.“ In nadaljuje: „Naravno je, da tu ne smemo misliti z znanstvenimi pojmi. Nekdaj se je često mislilo in se je verovalo tako, da se kruh v našem telesu razkroji v četrť ure in da tedaj preneha v nas evharistična navzočnost. Toda stvar je treba vzeti bolj preprosto in človeško. Zaužiti kruh nihče ne bo več imenoval kruh. Podoba kruha izgine v trenutku, ko je ta zaužit, ker ni več nekaj, kar naj bi jedli.

Po pameti tudi ne bo nihče ime-
noval kruh, ki se je zdobil v
prah. Zato drobc, ki morejo osta-
ti na prtu oltarja, niso več zna-
menje Kristusove navzočnosti. Do-
kler torej zdrava pamet pravi: Tu
je kruh, je to znamenje Kristuso-
ve navzočnosti. Kakor hitro smo
zaužili Kristusovo telo, evharistič-
na navzočnost preide v to, za kar
je pravzaprav namenjena, da udej-
stvi: Jezusova intenzivnejša nav-
zočnost v nas po Svetem Duhu...“

V tej svoji razlagi Novi kate-
kizem z veliko sigurnostjo zago-
varja neko teološko mnenje, ki pa
je le malo razširjeno in samo v se-
bi dosti oporečno. Kruh naj bi bil
namenjen le uživanju in zaužiti
ni več kruh. Normalna razlaga
katoliških teologov pa uči, da je
Kristus navzoč pod podobo kruha
tudi po obhajilu toliko časa, ko-
likor časa se more podoba kruha
po ljudski govorici kot taka ime-
novati.

Še težja je trdota trditve, s ka-
tero Katekizem zanika dejansko
evharistično navzočnost v drobcih,
ki utegnejo ostati na oltarnih pr-
tih, ker da pač niso več name-
njeni za jed. Ne glede na to, da
se često tudi drobtine kruha po-
jedo, je cerkvena tradicija tem
evharističnim drobcem izkazala
vse spoštovanje, ker je pač vero-
vala v Kristusovo navzočnost v
njih. Sodba o tem mora biti sle-
deča: kar se more po posvečenju
zaznati kot kruh in dokler tako za-

znavno ostane, je tisto, kar odlo-
čuje, da je Kristus v zakramen-
talni podobi bistveno pričujoč. Za-
to predlagajo od Cerkve imenova-
ni teologi, naj se v popravljenem
besedilu odstavek o drobcih iz-
pusti.

Za tem priporoča spoštovanje
in hvaležnost do najsvetejšega
zakramenta, obiske, zasebno tiho
češčenje in poudarja, da je treba
glede javnega češčenja biti pre-
pričan, da to doseže najslovesnej-
ši način v sveti maši. O drugem
javnem češčenju kot o blagoslovih
in evharističnih procesijah ne go-
vori.

„Gospod nam je blizu v svoji
Cerkvi, kakor je bil blizu svojim
apostolom v svojem zemeljskem
življenju.“ Ali jemljejo avtorji Ka-
tekizma to trditev v pravovernem
pomenu, ali spet vidijo v evha-
ristični navzočnosti le tisto „ne-
kaj posebnega“, ki so ga občutili
apostoli, ko je bil Jezus z njimi?
Novi tekst, ki jim je bil predlo-
žen, poudarja z vso jasnostjo, da
je Jezus v naših tabernakljih re-
snično, dejansko in bistveno priču-
joč zato, da se sveto obhajilo ved-
no lahko nese bolnikom in da ga
imamo res vedno v svoji sredi. Ne
bilo bi pravoverno, če bi se ta
Jezusova resnična in bistvena nav-
zočnost v tabernaklju razlagala
zgolj kot njegova siceršnja nav-
zočnost v Cerkvi, kakor je bilo to
že omenjeno. Tudi v tej razlagi je
Novi katekizem nejasen in dvo-
umen.

Povzame vse navedene sporne točke Novega katekizma v sledeči obliki: „Potrebno je, da se v Katekizmovem tekstu zatrdi, brez nevarnosti kakršnega dvoma, da je po posvečenju kruha in vina pričujoče na oltarju resnično telo in resnična kri Kristusova, kar se zakramentalno prejema v svetem obhajilu, da bi bili tisti, ki se vredno bližajo božji mizi, po Kristusu Gospodu duhovno obnovljeni.

Poleg tega se mora razložiti, da se kruh in vino po izgovorjenju posvetilnih besed spremenita v tem, kar zadeva njuno globoko stvarnost, v Kristusovo telo in kri in se to izvrši na ta način, da, dokler ostanejo podobe, to je to, kar se na kruhu in vinu na zunaj zaznava, je tam pričujoča na popolnoma skrivnostni način sama človeška narava Kristusova, združena z njegovo božjo osebo.

Ko se je izvršilo to čudovito spremenjenje, ki je dobilo v Cerkvi naziv “transsubstancijacija”, dobita podobi kruha in vina, vsebujoči in zaznamujoči samega Kristusa, vir milosti in ljubezni, ki se podeljuje v svetem obhajilu, nov pomen in nov namen. Dobijo ta novi pomen in novi namen pravzato, ker se je izvršila transsubstancijacija (bistveno spremenjenje).“

Alojzij Košmerlj

Pri zadnji prikazni, 13. oktobra 1917, je Marija v Fátimi prav resno sporočila: „Ljudje naj se poboljšajo in prosijo za odpuščanje grehov. Naj ne žalijo več Gospoda, ki je že vse preveč žaljen.“

Cerkev na Madžarskem

Kljub dobri volji, ki jo je pokazala škofovska konferenca do Kadarjevega režima, je položaj velikega dela ogrske duhovščine težak. Sodijo, da točasno tretjina duhovnikov ne more javno izvrševati dušnopastirskega poklica, jih je pa tudi mnogo po ječah.

Trije duhovniki nadškofije Esztergon so kot politični zaporniki v budimpeški ječi. V nadškofijskem letnem poročilu je pod rubriko „duhovniki, ki so odstranjeni iz cerkvene službe“, navedenih

20 klerikov. Pod isto rubriko je vpisan tudi kardinal Mindszenty, ki se je pred 15 leti zatekel na severnoameriško poslaništvo.

Te aretacije je sprožil val represalij, ki je lansko leto zgrmel nad vso katoliško mladino in ne samo nad dijake, v vsem mestu Budimpešta. V tistih dneh je bilo 150 do 200 mladih ljudi pozvanih na policijo na dolgotrajna zasliševanja. Ista usoda je zadela tudi nekatere duhovne, med njimi tudi one tri, ki smo jih v začetku omenili. Ni še znano, kaj jim očitajo. Toda vsa ta početja ponovno dokazujejo, na kakšne težave zadeva komunizem med ogrsko mladino. Škofje so na mladino naslovili okrožnico, v kateri jo spodbujajo k zadržanju, s katerim bodo mogli dokazati ljubezen do domovine in vršiti državljanske kreposti.

Ti zapori in omejevanja pa niso samo znamenje zla, ki vklepa Cerkev v verige, ampak tudi pričajo o tihem odporu proti zati-ralcem. V zadnjem času se množi število mladih klerikov, ki se prostovoljno uvrščajo med one duhovnike, ki jim je odvzeta pravica vršiti dušnopastirsko delo. Ti duhovniki se nočejo podvreči postonku, ki ga prepisuje državna oblast za pridobitev pravice za izvrševanje duhovniške službe; vršijo pa duhovniško službo na prikrit način, ki ga ne doseže režimska kontrola. S tem istočasno protestirajo proti režimu, proti podložniškem položaju, v katerem se nahaja Cerkev na Madžarskem.

Točasno je kakih dvesto svetnih duhovnikov, ki se nahajajo v takem ilegalnem stanju, ko nimajo državnega dovoljenja za izvrševanje duhovniške službe. Poleg tega je kakih 1500 duhovnikov različnih redovnih družb, katerim je prepovedano vršiti duhovniški poklic. Skupno je torej tretjina duhovnikov, ki ne smejo vršiti med svojimi rojaki dušnopastirskega dela.

Državno nadzorstvo nad Cerkvijo vrši podtajnik za cerkvene zadeve v osebi Jožefa Prantnerja. Skrbno pazi, da se spoštuje načelo, da samo tisti duhovnik vrši legalno duhovniška opravila, kateri je od državne oblasti dosegel tozadevno dovoljenje. Njegovo nadzorniško delo podpira tudi finančna odvisnost Cerkve od komunističnega režima. Država namreč prispeva iz svojega zaklada le neko vsoto za popravilo kulturnih prostorov, nakazuje plačo škofom, kanonikom in dušnim pastirjem. Tako država točno ve, kdo ima pravico vršiti duhovska opravila. Država ima močno oporo v kat. odboru narodnega sveta za mir, ki združuje različne cerkvene odličnike, posebno kanonike, iz različnih škofij z namenom, da vrše neko politično propagando in skri- to nadzorstvo nad Cerkvijo.

Vendar še ni mogoče predvideti, če bo zlo, ki ga povzroča samovoljno in krivično nadzorstvo nad Cerkvijo, oviralo normalizacijo odnosov med Vatikanom in komunističnim režimom na Madžarskem.

M. L.

EVROPSKI
V
ŠKOFJE
SO
ZBOROVALI

Škofje, zastopniki sedemnajstih evropskih škofovskih konferenc, so imeli 23. in 24. marca v Rimu svoj sestanek, na katerem so ustanovili Svet evropskih škofovskih konferenc. Z ustanovitvijo tega sveta so spolnili prošnjo predsednikov škofovskih konferenc, zbranih na sinodi leta 1969. Ta svet je na svojem prvem zborovanju naredil splošni in poskusni načrt za sodelovanje za dobo dveh let. Določil je tudi posebni prezidij, ki

bo skrbel za večjo povezanost med deli, ki se bodo začela.

Za predsednika je bil izvoljen msgr. Roger Etcheagaray, nadškof v Marseju (Francija). Pomagala mu bosta dva podpredsednika: msgr. Boleslav Kominek, naslovni nadškof eukaistski in apostolski administrator v Breslavi (Poljska) in msgr. Janez Krstnik Musty, naslovni in pomožni škof v Namurju (Belgija). Ustanovitev in ureditev tajništva še preučujejo.

Papež Pavel VI. je dopoldne, 25. marca 1971, ta pravkar ustanovljeni Svet, predsednike in zastopnike, sprejel. Udeležili so se ga med drugimi tudi naslednji evropski prelati: kardinal Viljem Conway, nadškof v Armaghu (Irski); kardinal Jožef Hoeffner, nadškof v Kölnu (Nemčija) in msgr. Guerra Campos, tajnik španske škofovske konference. Msgr. Etcheagaray je pozdravil papeža Pavla VI. Papež jim je odgovoril na pozdrav v latinščini:

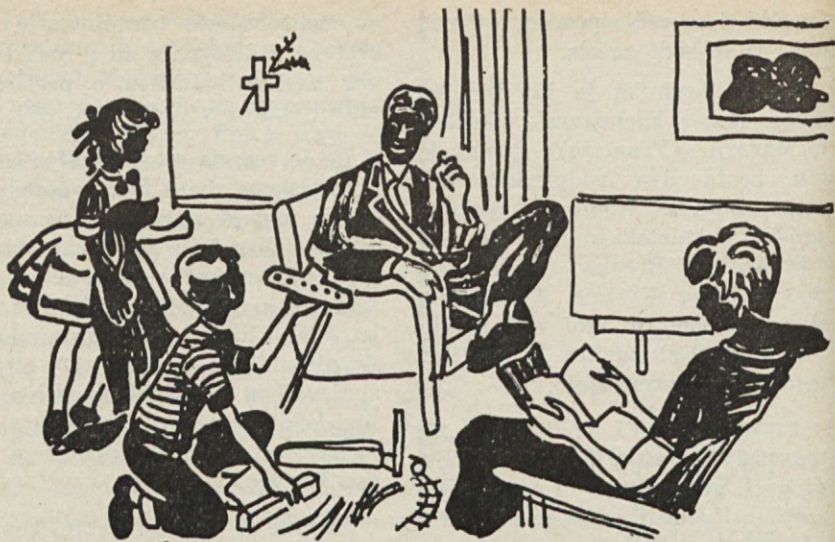
„Častiti bratje! Zelo smo veseli, da vidimo zbrane pred seboj vas, zastopnike evropskih škofovskih konferenc, mi, ki imamo nalogo, da opravljamo najvišjo apostolsko službo. Razpravljate o zadevah svojih vernikov in kako bi izvršili to, kar je II. vatikanski koncil svetoval vsem posameznim škofovskim konferencam: „da se po vsem svetu škofje iste države ali pokrajine ob določenem času sestajajo na zborovanje, da pride tako ob izmenjavi spoznanj in skušenj

ob medsebojnem posvetovanju do svetega sodelovanja sil v obči blagor Cerkve.“ (Odlok o pastirski službi škofov v Cerkvi, št. 37).

Če je res, da so vsi škofje člani apostolskega zbora in posvečeni zato, da delajo za zveličanje vsega sveta, koliko bolj se morajo temu posvečati evropske škofovske konference, ki jih združujejo njihova izročila, njihova kultura in navede njihovih prebivalcev. Da bi pospeševali in pomnožili to skupnost, proglašamo svetega Benedikta za nebeškega zavetnika pri Bogu za vso Evropo.

Skupno delo škofovskih konferenc tudi na drugih celinah je hvalevredno. Gotovo ste že premišljevali in še premišlujete, kako bi na zunaj oblikovali in zgradili svoje evropsko sodelovanje. Zadeva je zelo važna, ker morate skupno premišljevali velika pastoralna vprašanja, ki zahtevajo v vaših deželah rešitev. Napraviti morate skupne, stvarne sklepe v najožji zvezi s Svetim sedežem. Dajati morate pričevanje o veri, upanju in ljubezni, o pravičnosti in miru pred velikimi vprašanji, ki vznemirjajo Cerkev in človeško družbo v Evropi. Slednjič morate biti pozorni na vesoljno Cerkev, zlasti na „tretji svet“, da izkoristi vaše raznovrstne sile in vaše velike skušnje, istočasno pa vam posreduje svojo posebno bogastvo in svojo pomoč.

x. y.

V DRUŽINI

MOŽ IN ŽENA V ZAKONU

Zadnjič smo govorili o nekaterih splošnih psiholoških značilnostih moža in žene, ki jih je treba v skupnem zakonskem življenju upoštevati, če naj vlada v njem lepo soglasje.

Telesni ustroj

Moški in ženska sta si pa različna tudi po telesnosti, kar tudi ni brez pomena za njuno skupno življenje. Ta razlika ni omejena le na spolne organe, ampak se tiče celotne telesne konstrukcije. Moški je npr. bolj mišičast in je zato bolj sposoben za težja dela. Ženska se v tem pogledu ne more enačiti z možem.

To dejstvo bo mož upošteval in bo odvzel ženi težja dela. Pa tudi žena naj ima to pred očmi, če bi se mož rad „zdivjal“ v športu in pri igri na prostem, kadar ga poklicno delo telesno ne utruji zadosti.

Ženska je po drugi strani telesno bolj nežna in občutljiva kot pa moški. Že majhne stvari (sprememba vremena, telesno nepočutje, zlasti menstruacije) ženo lahko resno nerazpoložijo. Mož mora znati potrpeti z njo in upoštevati to njeno občutljivost za stvari, ki se njemu zdé malenkosti.

V očeh žensk se moški včasih zdimo leni. Zakaj? Eden od vzrokov je ta, ker se moški hitreje utruji kot ženska. To pa zato, ker dela z večjo uporabo energije kot pa ženska. Je ves in z vso silo pri delu. Zato se tudi hitreje utruji. To mora žena upoštevati, ko pride mož zvečer domov z dela, udobno sede v naslarjač in začne prebirati časopise, namesto da bi (tako vsaj žena misli) njej pomagal. Žena naj vé, da je mož v resnici utrujen. Žena dela dalj časa — pravzaprav od jutra do večera — a ne dela tako intenzivno, ne tako koncentrirano, zato se tudi manj utruji. Samo žena je npr. zmožna tako različnih opravil hkrati, kot so: kuhati, paziti na otroke, odgovarjati na telefon, likati, hkrati pa misliti še na množico drugih reči.

Način spoznavanja

Večkrat je nesoglasja med možem in ženo v zakonu krivo tudi dejstvo, da se ne poznajo ali pa ne upoštevajo zakonci različnega spoznavanja med moškim in žensko.

Ne gre tu za vprašanje, kdo je bolj inteligenten, moški ali ženska. To je od primera do primera različno. So ženske, ki so bolj inteligentne kot moški, pa tudi nasprotno je pogosto res. A tu ne gre za to. Tu nas zanima le vprašanje, po kakšnih spoznavnih zakonih se ravna eden in drugi.

Moški gleda na stvari v velikem, vidi na njih le bistvene poteze, malenkosti ga ne zanimajo in jih zato prezre. Podoben je risarju, ki predmet nariše le v nekaj glavnih obrisih. Ženska spoznava stvari drugače. Gleda jih kot fotografska plošča. Zapazi na njih vse malenkosti, nič ji ne uide. To velja predvsem pri spoznavanju oseb. Lahko se zgodi, da ženska prezre bistveno na osebi, ne bo pa prezrla malenkosti.

To razliko morata mož in žena v zakonskem življenju upoštevati. Telefonski pogovor žene z njeno prijateljico bo čisto drugačen kot pa pogovor moža z njegovim prijateljem. Žena se bo zanimala za to, kaj je danes prijateljica oblekla, kaj kuha za kosilo, če je gledala včeraj zvečer določen film po TV in če ji je bil všeč glavni igralec in še tisoč drugih malenkosti. Mož bo na telefonu kratek, včasih naravnost suhoparen. Če ne bosta upoštevala drug drugega psihologije, se bosta brez potrebe jezila.

p. Alojzij Kukovica

KAJ VPLIVA NA OTROKA DOBRO IN KAJ SLABO

Zelo primerno pravijo ljudje, da je otrok oče odraslega človeka. Lastnosti, ki jih človek dobi v otroški dobi, ga večkrat spremljajo vse življenje. Zato moramo pri vzgoji zelo paziti na otroško razburljivost in izredno, bujno domišljijo. Otrok rad živi in se boji smrti. Zato ga vznemirja in razburja vse, kar povzroča kakršno koli nevarnost njegovemu življenju.

Slabo vpliva na otroka strah, jeza, upornost in ljubosumnost; dobro: veselje, družabnost in ljubezen.

Strah

Strah je otroku že prirojen; prinese ga že ob rojstvu s seboj na svet. Pomnoži se, ko začne otrok opazovati naravo in stvari, ljudi in živali. Vsak nepričakovan, nenaden in nenavaden dogodek otroka prestraši. Otroci imajo nenavadno bujno domišljijo. Odrasli ljudje, zlasti starši in vzgojitelji, bi morali njihovo domišljijo uravnati in ohranjati v pravih mejah, pa jo mnogokrat še bolj razvnamajo, ko jim grozé, da jih bo čarovnica ali ciganka vzela, da bo prišel berač ali star mož, ki jih bo dal v vrečo in jih odnesel po svetu. Kadar potem otroci zagledajo kako podobno osebo, jih prevzame večkrat strah, da živčno zbolé in da se potem vsakega tujega človeka, vsake živali ali stvari bojé. Strah v otroški duši morejo povzročiti nekatere stvari v naravi, zlasti pa bajna bitja, osebe ali živali. Otrok se jih boji zato, ker misli, da so nevarne njegovemu življenju. Velik strah prevzame majhne otroke, kadar morajo poslušati ali gledati, da si odrasli člani v družini grozé, drug nad drugim kriče in se zmerjajo z grdimi besedami.

Če hočemo pri otrocih odpraviti preveliko, bolešno boječnost, moramo poskrbeti, da se bodo čutili varni, da bo v družini ljubezen in mir. Odstraniti je tudi treba iz doma vse, kar v otrocih upravičeno povzroča strah. Starši in vzgojitelji morejo z zgledom in besedo veliko storiti, da se bodo otroci že zgodaj iznebili vsakega pretiranega in boleznega strahu. Moder, upravičen strah pa more otroka varovati in braniti pred notranjimi in zunanji sovražniki. Zato ga je treba

pri vzgoji upoštevati. Sveto pismo stare zaveze pravi, da je strah božji začetek modrosti.

Jeza

Jeza se mnogokrat pojavlja pri otrocih že od drugega leta naprej. Vse družine, ki imajo majhne otroke, dobro poznajo „otroške jezice“. Otroci še ne znajo presoditi, kaj jim je v korist in kaj v škodo, zato se razburjajo in upirajo. Ta razburljivost in upornost se jih drži večkrat prav do zrelih let. Starši in vzgojitelji morajo pri tem ostati mirni in hladni. Jeza povzroče različna mnenja o vzgoji in različni načini, ki jih imajo starši pri njej. Večkrat je kdo do skrajnosti oblasten in neizprosni, drugi preveč potrpežljiv in popustljiv. Pameten vzgojitelj ne sme nikoli takoj, naenkrat prekiniti otroške igre. Zavedati se mora, da to vzbuja nevoljo in odpor. Ne smemo pozabiti, da ima igra veliko vzgojno vrednost. Igra uči otroka izgubiti zmago, ne da bi se jezil, podrediti se pravilom in spoštovati red. Vendar pa je le družina tista, ki more otrokom zagotoviti mirno in veselo življenje. Jeza je le tedaj upravičena, kadar brani pravico in se bojuje proti krivici. Kadar zagovarja in rešuje tiste, ki so v stiski in bedi.

Upornost

Človek, tudi otrok, je svobodno bitje. Zato hoče delati po svojem načrtu, po svoji zamisli. Vsemu, kar mu jemlje svobodo in samostojnost pri delu, se otrok upira. Z upornostjo si hoče zavarovati samostojnost pri igri in delu in odstraniti vse, kar ga ovira.

Upornost se pojavlja zlasti pri dečkih od treh let naprej. Povzročajo jo krivični očitki in pretirane, neprimerne, prehude kazni, včasih tudi prestroga navodila in pretežke zahteve. Kakor odrasli ljudje, tako se tudi otroci upirajo nepremišljenim, pre nagljenim in brezobzirnim ukazom.

Starši in vzgojitelji se morajo prav posebno varovati ukazov, ki si nasprotujejo, ker otroka zbegajo tako, da potem začne dvomiti, kaj naj naredi, da bo prav. Zbeganost in dvom povzročita, da se otrok začne upirati, prezirati ukaze in dela tako, kakor se zdi njemu prav.

Tudi pretirane, preveč pokroviteljske ljubezni, zlasti če je združena z osornostjo in preveliko zahtevnostjo, otrok ne more razumeti. Zato jo odklanja in se ji upira.

Igra more otrokovo upornost in razburljivost zmanjšati in obrniti v pravo smer. Posebno ugodno vplivajo nanj igrače iz mizarstva,

vrtnarstva in stavbarstva. Pametna igra more otrokovo upornost in razburljivost spremeniti v veliko delavnost, doslednost in vztrajnost. Če hočemo premagati otrokovo upornost in razburljivost, skrbimo, da bo imel pri delu in igri čim večjo svobodo, istočasno pa mu vzgajamo čut odgovornosti. Kadar otrok kljub temu, da smo odstranili vzroke za upornost in razburljivost, ostane preko mere uporen in razburljiv, moremo misliti, da ima morda patološko, duševno bolezen. Zato se je treba takoj zateči k zdravniku, ki je izvedenec v duševnih boleznih in ga prositi za navodila, nasvete in pomoč pri vzgoji takega otroka.

Ljubosumnost

Ljubosumnost je med otroki tako razširjena, da smemo upravičeno reči, da skoraj ni družine, v kateri je ni. Rodijo jo težave, ki so združene z delitvijo ljubezni z drugimi. Otrok je večkrat sebičen; edini hoče uživati ljubezen. Če vidi, da mu drugi jemljejo ljubezen, je v strahu zanjo. Zato jih sovraži in jih ne more prenašati.

Iz ljubosumnosti ne more nikoli priti kaj dobrega. Kaj lahko se spremeni v nevoščljivost ali zavist, v nevarno tekmo med brati in součenci v šoli ali zavodu, da bi pri starših in vzgojiteljih imeli prvo besedo in bili najbolj priljubljeni pri njih. Pri tej tekmi se večkrat poslužujejo hinavščine, laži in najrazličnejših krivic.

Nevoščljivost med otroki je za starše bridka palica, ki jih bije po glavi. Kako naj jo preganjajo? Najprej tako, da so do vseh otrok enako dobri in pravični. Vsem morajo deliti enako, isto ljubezen. Noben otrok ne sme imeti posebnih predprav, pa tudi ne biti zapostavljen in trpeti krivic. Ne delajo prav starši in vzgojitelji, ki zmožne, nadarjene otroke preveč hvalijo in povzdigujejo, drugim pa ne priznajo prav nobenega uspeha in dobre lastnosti. S tem pri manj nadarjenih otrocih povzročajo ljubosumnost, nevoščljivost, zavist in zagrenjenost, pri nadarjenih pa domišljavost, prevzetnost in preveliko samozavest.

Ljubosumnost in upornost povzročajo tudi neprimerne in krivične kazni. Otrok bo mirno sprejel le tako kazen, ki je upravičena in odgovarja prestopku, ki ga je naredil. Nepremišljena, preostra in pre nagljena kazen vzbuja odpor, ljubosumnost in maščevalnost.

Če te lastnosti v otroku še ostanejo tudi potem, ko smo vse storili, kar smo mogli, da bi jih odpravili, je to morda znamenje duševne bolezni. Zato se je treba posvetovati z modrim zdravnikom za te bolezni in ga prositi za navodila in pomoč pri vzgoji duševno bolnega otroka.

Če bo otrok vztrajal in rasel v teh napakah, si ne bo mogel nikoli pridobiti prave, privlačne osebnosti.

Veselje

Pravo veselje povsod, kjer se pojavi, privlačuje in osvaja. Njegova posebna vrednost je v tem, da spodbuja in vabi k telesnemu in duševnemu delu. Pospešuje tudi družabnost in stik z drugimi. Bister pregovor pravi: „Smeh je zdravje.“ Otrok, ki se ne smeje, je duševno in telesno bolan. Veselje je otroku prirojeno in dokaz njegovega zdravlja. Zato skrbimo, da bo otrok v svoji dobi vesel in dobre volje. S tem ga bomo obvarovali, da ne bo v moški dobi nezadovoljen, zagrenjen in razočaran.

Družabnost

Prava družabnost je lastnost, ki daje človeku, da ima smisel, čuti in zanimanje za druge ljudi. Ta lastnost se začne kazati v otroku, ko se približuje doraščajoči, pubertetni dobi (med osmim in devetim letom). Deček tedaj spozna, da je oseba, da so poleg njega na svetu še drugi ljudje. Tedaj začne vedno bolj zapuščati sebe in se zanimati za druge. Vsem, ki so v stiski in bedi, želi pomagati. Vzgojitelji imajo v tej dobi otrokovega življenja nalogo, da vzgajajo v otroku zanimanje za skupnost in ga navdušujejo za delo in žrtve zanjo z zgledi iz življenja svetnikov in z vzori velikih mož, ki so se žrtvovali za narod, zanj veliko delali in trpeli. Ne pozabimo: Besede le mičejo, zgledi vlečejo.

Ljubezen

Človeku je prirojeno, da želi ljubiti, ljubezen deliti in jo tudi uživati. Tudi otrok ima v sebi to nagnjenje, četudi se ga ne zaveda. Ko pa pride k pameti, se ga vedno bolj začne zavedati. To prirojeno nagnjenje se polagoma spreminja v pravo ljubezen. Med součenci in drugimi znanimi dečki si išče prijateljev. Vedno bolj se zanima za bližnjega in mu želi pomagati. Iz domačega družinskega življenja ve, da starši ljubijo tako, da se otrokom vsi, popolnoma darujejo in se zanje nesebično žrtvujejo. Naloga staršev in vzgojiteljev v tej dobi je, da delajo za to, da se bo otrok začel vedno bolj zavedati, da ni na svetu samo zato, da streže in služi sebi, ampak da streže in služi drugim. Veselje, družabnost in ljubezen morejo dečka pripeljati do velike, spoštovanja vredne osebnosti in ga obvarovati zagrenjenosti, sebičnosti in samoljubja, napak, ki so zelo nevarne in pogubne za današnje življenje družine in človeške družbe.

Gregor Mali

Družinska pošta

Ali naj ga udarim?

Danes se znova poudarja potrebnost telesne kazni pri vzgoji otrok. Kako pa npr. če otrok bolj živo čuti to, da mu starši za nekaj časa odvzamejo pozornost, kot pa to, če bi bil telesno kaznovan?

Zelo verjetno je, da bo pri veliki večini otrok odvzem pozornosti hujša kazen kakor palica. Posebno če take kazni ne uporabljamo prevečkrat. Prav zato je pravilno, da se resno vprašamo, ali je kazen v soraumerju z otrokovim prekrškom.

Če se za otroka ne zanimamo, smo se poslužili najbolj nevarnega orožja, ker otroka pretrese, morda pa tudi rani. Ne pozabite nikdar, da je vsaka kazen le toliko dobra, kolikor pomaga otroku, nikdar pa ne sme

biti izraz vašega maščevanja ali nejevolje.

Za manjše, manj bistvene prekrške, bosta pomagali beseda in telesna kazen, saj gre za red in disciplino, a tudi v teh primerih, ne pretiravajmo s kaznimi, posebno pa še ne s kričanjem. Če kaznujete, kaznujte mirno — kolikor pač morete — in potem ne kuhajte mule še vi. Ko ste kaznovali, je problema konec in stvar mora biti pozabljena. Ne smete je privleči na dan spet in spet. Ko otrok prestane kazen, ima pravico do odpuščanja brez dodatnih ponižanj.

Ne pozabite, da so tudi druge vrste kazni, kot npr. prepoved gledati nekaj dni TV, prepoved obiskov za nekaj dni, dodatno delo doma, ipd. Vse to bo morda zaleglo več kot odvzem pozornosti, ki se mi zdi upravičen le v primerih izrednih prekrškov, ko je otrok globoko užalil očeta ali mater in se tega zaveda. A tudi v teh primerih ne pretiravajte s tem sredstvom, ki jemlje otroku to, kar najbolj potrebuje — ljubezen.

Kar storiš iz ljubezni, ni greh . . . ?

Moja hčerka se že več časa razgovarja z nekim fantom. Fant se nam je zdel pošten, zato ji znanja nismo branili. Če bi ji tega ne pustili, bi jo omrežil kateri slabši. Zdaj se pa bojim, da sta šla v ljubezni predaleč. Hčerka mi sedaj pravi: „Pri verouku smo se učili: Kar storiš iz ljubezni, ni greh.“ Odgovorila sem ji,

da je to napak razumela. Kaj mi slite vi?

Vaša hčerka je uporabila v svoj zagovor stavek, ki ga dostikrat slišimo. Lahko naštejemo še več podobnih, npr.: samo enkrat živiš; znajdi se; človek mora s časom itd. Zvenijo zelo prepričevalno in presenetljivo. Njihova moč je v tem, da kratko povedo neko pravilo, ki je uporabno za mnoge slučaje in mu prvi hip ne moreš oporekati. Njihova slabost pa je v tem, da so dostikrat dvoumni in samo na pol resnični.

Verjamemo, da je vaša hčerka pri verouku slišala navedeno trditev. Saj je že sv. Avguštin zapisal: ljubi — in stori, kar hočeš. Sv. Pavel je v svojem slavospevu ljubezni vzkliknil med drugim: ljubezen ne misli hudega (1 Kor 13, 6). In Jezus je rekel, da je največja zapoved zapoved ljubezni. Do tu smo si torej edini.

Razidemo pa se, ko se vprašamo, kaj kdo pojmuje pod besedo „ljubezen“. Za nekoga je ljubezen zaljubljenost: čustvena sreča, ki jo doživlja ob misli ali pogledu ali bližini ljubljene bitja. Drugemu pomeni ljubezen ljubimkanje: zunanje izražanje teh čustev. Spet drugi bo trdil, da ljubi, v resnici pa mu gre le za zadovoljitev spolnega nagona.

Vsi trije naštetih primeri vsebujejo ljubezen, vendar je pa jasno, da ta ljubezen ni čista. Pomešana je z manjšo ali večjo mero sebičnosti, zaslepljenosti ali strasti.

Sebičnost, ker sv. Avguštin in sv. pismo pojmuta ljubezen v smislu darovanja samega sebe drugim. To je ljubezen, ki žrtvuje svoje želje, da osreči druge in je v tem srečna. Večje ljubezni nima nihče, je rekel Jezus, kakor je ta, da kdo dá življenje za prijatelje. To je čista in nesebična ljubezen, ki pravzaprav edina zasluži to ime.

Zaslepljenost pa, ker je res, kar pravi pregovor: kadar v srcu gori, se v glavi kadi. Bolj nekemu v srcu „gori“, bolj se prepušča nekemu čustvu ali strasti (jeza, zavist, ljubosumnost, nečistost...), manj je sposoben trezno misliti na posledice svojih dejanj. To nam dokazuje vsakdanje življenje.

Isto velja za **čustvo in strast** ljubezni, če je ne vodi razum. Koliko solza, razočaranj, neprečutih noči, nezakonskih otrok, porok „na hitro“, splavov in celo samomorov je prinesla ljubezen, ki je bila sebična, strastna in slepa, pa se je odela v visokozveneče gero: kar je iz ljubezni, ni greh.

Kar je iz čiste, nesebične in trezne ljubezni, res ni greh. Kar pa je iz sebične ali slepe ali strastne „ljubezni“, je dostikrat greh in to velik. Ne le proti božji zapovedi, ampak tudi proti sebi, domačim, družbi in potomcem. Škoda, da se mnogi streznijo šele takrat, ko jih dejstva udarijo po glavi.

Poskusite dopovedati svoji hčerki, da bo predvsem sama nosila posledice svojih dejanj, za katera je odgovorna pred Bogom in svojo vestjo.

NAŠI MLADI O MLADINSKIH VEČERIH

Večeri o sodobnih versko-moralnih problemih privabljajo lepo število naše mladine iz Velikega Buenos Airesa. Na letošnjih večerih, ki so bili v San Justu, Castelarju, Ramos Mejiji, San Martinu in v Slovenski vasi, so se razgovarjali o temi: „Mladi in ljubezen“ ali drugače povedano: Priprava mladine na zakon.

Mladina je bila s tem zadovoljna. O tem govore izjave, ki jih je urednik ujel. Takole so izjavili:

15-letno dekle: Odprl se mi je nov svet, svet, ki je lep in poln veselega upanja.

Študent buenosaireške univerze: Večeri, na katerih razpravljamo o sodobnih versko-moralnih problemih, so znamenje našega življenja. Mladina išče luči v temi sodobnega časa.

16-leten fant: Po vsakem predavanju se vračam močnejši. Spoznal sem, da je krščanstvo aktualno.

Maloveren fant: Razgovori o versko-moralnih problemih, ki so me že nekaj časa vznemirjali, mi prinašajo trdnost. Namesto dvoma in brezbrčnosti se mi poraja zavzetost.

Globokoverno dekle: Vera, ki je mirno svetila v moji duši, mi je postala pravi zaklad, ki me iz dneva v dan vedno bolj osrečuje

Še in še bi nam mladi, dekleta in fantje, lahko pripovedovali, naj bo dovolj. Prihodnja vrsta petih večerov bo spet v juliju in avgustu.

DNEVNIK MLADENIČA IZ PRENA

*Iz višin, Gospod,
je lepši pogled na dolino,
se opazuje bolje
majhnost sveta.*

*Na vrhu gore, Gospod,
se dela boljše načrte
za spremembo zgradbe sveta.
Iz višin, Gospod, je laže priti
do tvojega očetovskega srca.*

Nande je šel na taborjenje v Pireneje. Tudi tja ga je spremljal dnevnik in vanj je zapisal nekaj doživetij.

8. julija. Pišem v očarljivem kraju našega taborišča. Ne bom podrobno opisoval vse dogodke, ker bi bilo predolgo, le nekaj dogodkov in in podob stanja svoje duševnosti iz časa taborjenja.

Spimo v šotorih, hodimo na izlete, pomagamo kuharju, nosimo drva, živimo zelo preprosto. Zvečer naredimo taborni ogenj, se zberemo vsi skupaj in prepevamo. Fantje so veseli in dobri tovariši.

Danes zvečer sem bil zelo potr. Želel sem si, da bi se vrnil v mesto k domačim. Potem se mi je zdelo vse skupaj zelo sebično, ker sem izgubil voljo za borbo za osvojitve mladine, ki je podlaga mojega poklica. Ne smem se pustiti voditi od trenutka. Tukaj v tihoti gorske noči ti darujem, Gospod, svoja dejanja, svojo žrtev. Ti, Gospod, si moje življenje.

10. julija. Včeraj zvečer sem naredil veliko neumnost, ki bi me lahko drago stala. Če bi doma zvedeli, bi jih zelo skrbelo.

Zbudil sem se o polnoči. V šotoru so vsi spali. Zlezal sem iz šotora in nekaj trenutkov opazoval zvezdnato nebo. Trepetal sem od mraza. Vrnil sem se v šotor; tedaj mi je prišlo na misel, da bi lahko naredil nočni izlet.

Vzel sem svoj veterni jopič in kapo, ter potihoma odšel na prosto. Luna je srebrno obsevala vrhove dreves. Zaradi mesečine se je precej dobro videlo. Vrh bližnje gore me je zapeljivo vabil, pa sem se odločil. Prav počasi sem odšel po stezi. Potihoma sem prepeval Schubertovo Ave Marijo. Odločil sem se za pot po soteski do jezera, nato proti vrhu. Zavil sem iz steze v globel. V začetku je šlo kar dobro. Potem je posta-

jala globel čedalje bolj neprehodna. Zašel sem do previsa, ki je meril kaka dva metra. Nazaj nisem hotel, torej sem šel naprej. Skočil sem čez previs. Ujel sem se na skalnati ploščadi za bodeč grm. V trenutku sem mislil na domače, starše, brata, sestro, Kristino. Kaj, če bi padel čez ploščad v globino? Na prsih, nogah, celo na obrazu sem imel praskе, ki so me skelele. Dlani sta mi po malem krvaveli. Srce mi je močno utripalo. Vsedel sem se in počakal nekaj trenutkov. Edina pot je bila sedaj priti do jezera in potem v dolino, ker nazaj čez steno nisem mogel. Kesal sem se, da sem odšel iz taborišča. Do jezera je bila pot brez nevarnosti, vendar zelo dolga. Hodil sem kaki dve uri ali pa še več. Prišel sem do jezera, ki ga je obsevala luna. Temno nebo je odsevalo v njem. To me je umirilo. Metal sem v vodo kamenčke, ki so prijetno odskakovali in delali v vodi kolobarje. Spomnil sem se na nekaj kratkih misli, ki smo jih imeli v pravilniku taborjenja in večkrat ponovil kratek stavek, ki se je slišal kakor molitev: „Videl bom v naravi sled božje roke. Ljubil Te bom nad vse, Gospod, medtem ko hitim k Tebi v pohodu.“

Vrnil sem se od jezera po globeli v taborišče. Pot je bila dolga, začelo se je daniiti. Močna rosa mi je močila čevlje. Še vedno me je zeblo, čeprav sem hodil zelo hitro, da bi se ugreł. Ko sem prišel v taborišče, sem se hitro zmuznil v šotor in kar padel na ležišče. Nihče ni opazil moje odsotnosti. V trenutku sem zaspal. Prehitro je trobentač zatrobil budnico. Vstal sem. Vse telo me je bolelo, vendar nisem nič tožil. Gospod, prosim te odpuščanja, ti veš, da sem storil nepremišljeno. Kakšna nesreča in žalost za moje starše, če bi se mi kaj zgodilo. Ti si me varoval, Gospod, zahvalim se ti.

Dan smo preživeli v taboriču, zvečer smo peli pri tabornem ognju. Skupno petje me navdušuje, posebno planinske, ker so zelo udarne.

11. julija. Danes pišem dnevnik v „kuhinji“. Vsi so odšli na izlet. Ostala sva sama s kuharjem Pepetom. Ker imam poškodovano nogo od padca na nočnem pohodu, zelo težko hodim. Rad bi bil s svojimi tovariši na izletu, vendar sem zaradi noge moral ostati doma. Še dobro, da me ni nihče izpraševal, kje sem si jo izvil in se je bolničar zadovoljil z odgovorom, da sem padel. Dan je čudovit in fantje se gotovo potijo, se trudijo proti vrhu. Gospod, prosim te zanje in za Lojzeta, ki jih vodi. Rad bi mu bil prijatelj. On je tako dober fant.

13. julija. „Jezus, spoznal sem, da se moram bolj predati drugim, da moram biti živa priča večnosti, če Te hočem resno ljubiti.“

„Me ljubiš bolj kakor tile?“

„Ti veš, Gospod, Ti veš, da te ljubim, slabo, skopuško. Moral bi se

spovedati, da nisem vojskujoči kristjan, da zelo malo storim zate. Veliko ljudi se Ti popolnoma preda v svojem poklicu. Misijonarji, duhovniki, redovnice, tudi laiki. Mogoče je v tem moja napaka. Malo predanosti, malo poguma, malo žrtve. Gospod prosim te, naj bodo moja dejanja priča večnosti v onstranstvu, da bom delal za veliko nalogo Cerkve, ki je razširjenje Kristusovega kraljestva na zemlji.“

Kristini sem poslal razglednico s planinami, pokritimi z večnim snegom.

Pirineji, 13. julija

Pozdrav, Kristina, s prelepih pirinejskih gora, kjer sem na taborjenju. Vrhovi gora so pokriti z večnim snegom. Ko se zopet srečava, ti bom že pripovedoval, kako je tukaj čudovito. Najbrže bom prišel v Pollenzo prve dni avgusta. Medtem, upam, bom skočil v Pariz.

Tukaj smo na višini, kjer letajo orli, malo višje cveto planike. Utrgal sem jih na višini 2500 metrov. Najlepša je zate, pozdrav.

Nande

Taborišče v planinah. Preprosto in trdo življenje v naravi. Nande je nekaj časa skoraj pogrešal komodnosti meščanskega načina življenja, zabave, plesa. Vendar Nande ima voljo in svoj hočem. Veselo je zaživel taborno življenje z živo željo predaje človeštvu. Spominjal se je tistih duhovnih vaj, na katerih je spoznal svoj poklic. Spominjal se je misli o Kristusovem trpljenju. Kdor hoče slediti Kristusu, mora biti pripravljen na trpljenje, na neuspeh. Človeško gledano je bilo Kristusovo življenje polom. Končal je na križu. Kristus vas bo nekoč prosil žrtev, da se mu predaste, da ostanete skriti. Danes njihovih prič ne pobijajo. Potisnejo jih v kot, pozabijo nanje, ne dajo jim možnosti pričanja. To je mučeništvo 20. stoletja. Ni tako hitro kot smrt, niti ne tako slavno.

Nande je razumel.

Da, danes ne zanimajo več. In vendar so junaki 20. stoletja. To je za mladega človeka zelo trdo.

Nande se je na taborjenju spomnil teh misli.

Na vrhovih gora vidim Nandeta, ko gleda zvezdnato nebo, in premišljuje, če niso zvezde prižgane zato, da nekoč vsak najde svojo pot.

Na vrhovih gora raste planika, snežna cvetka, luč vrhov.

M. Mt.

Moja zgodba

Včerajšnje mamino godovanje je sijajno uspelo.

Poleg nas, domačih šest, so prišli še stric Tomaž, mamin najmlajši brat; teta Berta, Minkina bogata botrica, teta Amalija, gospa Dragar, Lenčka (Markovo dekle) in Jože. Vsak je prinesel kako majhno darilo: rože ali bonbone ali čokolado. Rože sem razpostavila v vaze pred ogledalo, tako da je zgledalo še enkrat več rož, kot jih je v resnici bilo in tako je bila jedilnica še bolj polna cvetja. Prižgala sem vse luči v hiši, da bi naša skromna slovesnost dobila sijajnejši videz.

Prihajajoči gostje so z glasnimi vzkliki kazali presenečenje in veselje. Minka je z najbolj prijaznimi besedami na svetu pozdravila povabljene:

„Gospe in gospodje! Iskreno pozdravljeni! Nocojšnja skromna slavnost je naši mamic na čast! Dovolite mi potrebno pojasnilo: za to srečanje se moramo zahvaliti naši Pegici. Ves dan je delala brez prestanka, pospravljala, pekla, krasila. Poglejte jo, kako je postala rdeča, kot zrel paradižnik! Od same sreče

ji kar žari vsa njena obilna oblika. Hvala lepa, Pegi, in brez zamere! Srečno se zabavajte!“

Da bi Olga mirno uživala ob zadnji družinski slovesnosti, sem vso postrežbo prevzela sama, pomagala sta mi Minka in Janez. Saj fant zna — samo kadar hoče. Prav tako spretno je nosil na mizo kot kak poklicni strežnik. Jože, moj sosed na levi, mi je rekel:

„Silva, kako prijetno je pri vas!“

Odgovorila sem mu:

„Da, lepo je v družini, pa ne vedno, včasih je skupno življenje presneto težko!“

Ne da bi kdo namigaval na Olgin odhod v samostan, se je pogovor nehote vrtel okoli vprašanja o pomanjkanju redovniških poklicev. Minka je izrabila prvo priložnost, kot je bilo pričakovati, da je pojasnila svoje posebno mnenje o tem:

„Oh, samostani? To ni več moderno!“ je samozavestno začela. „Danes smo odkrili, da je treba bolj spoštovati človekovo osebnost, zato proč s starimi zaobljubami uboštva in pokorščine... Po dveh mesecih samostanskega življenja imajo že vse kandidatkinje popolnoma enak izraz: sladke obraze, kot bi jedle samo med in nagubana čela kot posušena jabolka...“

„Pojdi, pojdi, Minka! Ne kaži se bolj neumno, kot si v resnici,“ je pripomnila teta Amalija. „Sama dobro veš, da smo na svetu samo malo časa... potem...“

„Seveda! Malo časa, ki se potem raztegne na veliko let,“ je Janez

nagajivo pogledal tetine zgarane ro-
ke in sive lase.

Teta je Janezovo pripombo takoj
razumela. In ker ima smisel za šale,
mu je s posmeškom odgovorila:

„Pa kaj, če bi živel tudi sto let,
navihanček? Sto let... to je manj
kot ena minuta v primeri z večnost-
jo. Torej, ali se bolj spleča, da se
pripravljajo na življenje za sto let
ali za večnost?“

Jaz sem rekla:

„Za večnost, brez dvoma. In je
vredno, da se dobro pripravimo. A
zato, hvala Bogu, ni treba, da gre-
mo v samostan!“

„Seveda ne,“ je pritrjevala go-
spa Dragar. „Ali smo v samostanu
ali ne, to res ne igra odločilne vlo-
ge. Važno je, da Bog vidi, da zve-
sto hodimo po tistj poti, katero nam
je On določil, da bi postali sveti...“

Marko in Lenčka sta si zaljub-
ljeno pomežiknila, kar seveda ni mo-
glo uiti globokim Minkinim očem in
je rekla:

„Kaj pa ta dva? Zdaj mislim re-
sno. Menda ne bosta rekla, da se mi-
slita poročiti s pobožnim namenom,
da bi postala svetnika...“

Sedaj je Jože odgovoril:

„Prava krščanska zakonska lju-
bezen mora vedno bolj plemeniti
tiste, ki se resnično ljubijo in jim
mora pomagati, da se dvigajo ved-
no više...“

Ob teh besedah mi je val sreče
preplaval dušo...

Toda Minka je spet siknila:

„Vsi svetniki! Vsi svetniki! Ni-
kar se ne norčujte! Poglejte mene:

glejte mojo frizuro in osem centi-
metrovisoke pete... Glejte, kako
sem zaljubljena v morsko obalo, ni
res, botrica? Ali ste že kdaj ven-
darle brali, da bi bili svetniki takšni,
kot sem jaz?... Da pridem v služ-
bo v laboratoriju, porabim vsak dan
eno uro za vožnjo s kolektivom...
Ali so se svetniki mar vozili s ko-
lektivom?...“

„Vse je odvisno od tega, da ti
posvetiš kolektiv in svojo frizuro in
morsko obalo,“ ji je mirno odgovoril
stric Tomaž. „Da postanemo sveti,
ni važno, kaj delamo, ampak kako
delamo.“

Mama je dodala tale zgled:

„Ali poznate Guya de Fontga-
land? Izdeloval je letala-igrače za
otroke. Nekdo drugi je bil pristani-
ški delavec nekje na Škotskem. Ver-
jetno je čakal in pljuval po pristani-
škem tlaku kot vsi drugi. Okoli vra-
tu je imel ovito veliko rdečo ruto in
na glavi obrabljeno zamaščeno ka-
po...“

„Minka, ta je postal svetnik e-
tem, da je vsak dan razkladal za-
boje mila in vreče pšenice ali le-
šnikov: ime mu je Max Talbot,“ je
Marko dopolnil mamine zglede.

Potem je Lenčka, se razume, pod-
prla Marka:

„Neko pogumno kmečko dekle je
živelo tako kot vse šivilje, s centi-
metrom okoli vratu in z buckami
med ustnicami. Ime ji je bilo Mar-
jeta Baye in je postala svetnica pri
šivanju, urezovanju in likanju.“

„In Pier Giorgio Frassati... In

Marija Goretti... In Dominik Savio...“

„Nekemu drugemu svetniku, Minka,“ je nadaljevala gospa Dragar, „bi ti gotovo zavpila: ‘Natakar, eno Coca-Colo, prosim!’ in bi mu verjetno kar zaljubljena pustila precejšnjo napitnino: to je sv. Germijan, simpatičen svetnik. Ne misli, da so svetniki samo krmežljavi starčki. Tudi cvetoča dekleta lahko postanejo svetnice, in ne samo v samostanu.“

Minka se je znašla sama sredi tega ognja in si mašila ušesa:

„Dobro, zdaj je pa že dosti! Navsezadnje me boste res prepričali, da je ves svet svet, samo jaz ne. Iskreno vam povem, da niti nimam, da bi se kaj spremenila...“

Govorjenje je postajalo vedno glasnejše. Nenadoma je kot trobenta prevpil vse druge piskajoči Janezov glas:

„Trma, ali res nočeš razumeti, da ni vseeno, kakšna si? Pomisli, da bi si zlomila nogo. Kaj bi se zgodilo? Ali ne bi to vplivalo na vse telo? To je isto, kakor če avtomobilu manjka eno kolo...“

Za nekaj trenutkov smo vsi obmolknili ob bratovem izbruhu... Potem pa bruhnili v smeh... Gospa Dragar ga je vprašala:

„Kakšna uganka je spet to, Janez? In v kakšni zvezi je svetost z zlomljeno nogo in z avtom na treh kolesih?“

„Jaz sem mislil, da vam bo to

jasno na prvi pogled,“ je z največjo resnostjo nadaljeval Janez. „Mi pri skavtih in Minka pri skavtinjah, sestavljamo skupino, telo razumete? In če je kdo med nami slabič, brez življenja, sebičen ali len, pa čeprav je zadnji v skupini — veste kaj z njim naredimo?“

Minka mu je samozavestno odgovorila:

„Že razumem. Ker pa nočem, da bi zaradi mene trpelo vse telo skavtinj... bom rajši sama izstopila, pa konec!“

„A to gre še naprej. Kaj pa ti in Cerkev? Pa menda nočeš s tem reči, da boš postala mohamedanka?“ ji je nagajivo oponesla Olga. „Mislim, da imaš še namen ostati v telesu Cerkve. In tako smo spet na istem kot v začetku!“

„Ne, draga, to je čisto nekaj drugega, ker je v Cerkvi veliko še slabših udov, kot sem jaz. In mislim, da telo, ki ima raka, ne bo tožilo, če si zlomi nogo...“

„Si v zmoti, Minka,“ je vstopil Marko. „Lenčka pravi, da bolezen podvoji človekovo občutljivost; bolno telo bo torej težje prenašalo še dodatne motnje kot pa zdrav človek.“

„Oh, bolničarke včasih rade pretiravajo,“ ga je žalila Minka.

Bo še

Problem samskih deklet

Mnogo pozornosti se navadno posveča pripravi mladine na zakon in tudi problemom zakonskega življenja. Malo pa se redno govori o tistih, ki ostanejo vse življenje neporočeni. Med te spadajo duhovniki, redovniki in redovnice, pa tudi tisti moški in ženske, ki so sklenili popolnoma posvetiti svoje življenje Bogu, a to ne v duhovništvu ali redovništvu, ampak v samostojnem življenju v svetu. O vseh teh ne nameravamo tu razpravljati. Razmišljati pa hočemo kratko o tistih, ki so si želeli vstopiti v zakon, pa iz kakršnega koli razloga niso mogli uresničiti teh svojih sanj; pa še te omejimo na ženski spol, zakaj moški v nasprotju z ženskami skoro vedno lahko vstopijo v zakon.

Razne vrste samskih deklet

Mnogo deklet se ne poroči iz strahu. Bojazljivke so. Videle so od blizu kakšen nesrečen zakon (in to ni tako težko), in strah, da bi se tudi njim lahko kaj takega pripetilo, jih je odvrnil od zakona. Ali pa gre za dekleta, ki imajo nek nagoni strah pred vsako dokončno odločitvijo v življenju. Nesposobne se čutijo za dokončne, nepreklicne odločitve, kakršna je tudi odločitev za zakonsko življenje. Ne zavedajo se seveda, da so se prav s to ne-odločitvijo za zakonski stan dejansko dokončno odločile za samski stan. In ta zadnja odločitev je usodnejša, ker je bolj

protinaravna, kot pa bi bila odločitev za zakon.

Spet druge se boje zapustiti očetni dom. Starši so jih tako navezali nase, da kar ne morejo zapustiti „očeta in mame“. Zlasti mame. Krivdo za to napačno navezanost na dom in starše imajo pogosto starši, ki so otroka vzgajali bolj zase kot pa za otrokovo poznejše samostojno življenje. Včasih pride tako daleč, da kakšna mati grozi svoji hčerki, „da si bo vzela življenje, če gre hčerka od doma“.

Pri drugih je nesreča vzrok, da ostanejo same. Mnogo deklet ostane samskih, ker niso zadosti lepe, da bi zbudile pozornost kakšnega fanta. Ali pa jim manjka zadostnega zdravja, čeprav so prikupne. Ko ozdravijo, je za zakon večkrat prepozno. Spet druge so že imele svoje fante, a so umrli ali pa so jih zapustili. Ker so jih izredno močno ljubile, se jim zdi nemogoče, da bi se kdaj zaljubile v kakšnega drugega in tega ne poskušajo. Takšne je treba pač tolažiti z mislijo, da čas zaceli vse rane in da naj tudi same pomagajo, da se rane čimprej zacelijo.

Nekatera dekleta so pa tudi sama kriva svoje nesreče. Pridobiti si pravo ljubezen zahteva večkrat velikodušnih odpovedi in žrtev. Mnoge vzamejo stvar ljubezni vse preveč nalahko, zato končno doživijo razočaranje. Med te spadajo na primer lahkoživke, kometke, ki hočejo ugajati fantom z

vedno novo in neprimerno modo, s pretiranim lišpanjem in podobnim. Takšne bodo pač imele vedno nekaj lahkoživih občudovalcev, a noben resen fant se jim ne bo nikoli približal, da bi šel z njimi pred oltar. Nekatero so pa prave zapeljivke. Z vsem (obleko, kretnjami itd.) kažejo, da je zanje ljubezen le igra. Prave ljubezni ne poznajo, še manj zvestobe. Takšne večkrat ostanejo same, če pa se le poročijo, najdejo navadno sebi podobnega moža. Razumljivo pa je, da tak zakon potem ne traja dolgo, če pa traja, ni srečen.

Nekatero pa sanjajo o idealnem fantu in so samo takšnemu pripravljene dati svoje srce. Ker pa idealnih fantov brez vsake napake ni — kakor tudi ne deklet — ostanejo nazadnje same s svojimi sanjami. Potem so še egoistke, ki mislijo samo nase in na svojo srečo, in niso sposobne nobene žrtve za srečo bližnjega. Takšne ne znajo ljubiti in zato pravzaprav niso sposobne za zakon, ki zahteva prave ljubezni in požrtvovalnosti. Če se le poročijo, bo to v nesrečo možu in otrokom.

Trpljenje samskih deklet

Samska dekleta, posebej tista, ki ne skušajo nositi svoje nesreče v krščanskem duhu, veliko trpijo.

Najprej trpijo zaradi samote. „Ni dobro, da je človek sam,“ pravi sveto pismo. Zato je Bog ustvaril moškega in žensko, da bi ži-

vela skupno življenje v ljubezni in sreči. Samota je manj boleča, če živi npr. več samskih sester skupaj pod isto streho ali pa več prijateljic skupaj. Če pa mora takšno samsko dekle živeti čisto sama ali pa v družini svojega poročenega brata ali sestre, pa lahko hudo trpi zaradi notranje samote.

Drugi vir trpljenja je osebna nezadoščenost. Težko je notranje sodoživljati trpljenje dekleta, ki je od mladih let sanjala o sreči zakona in materinstva, ki hkrati ve, da se te njene sanje ne bodo nikdar uresničile. Trpljenje je navadno toliko težje, kolikor lepša je bila zamujena priložnost. Naravnost silno pa lahko postane takšno trpljenje, če ji je njenega nekdanjega fanta prevzelo drugo dekle, ki je sedaj vsa srečna z njim kot zakonska žena in mati. Samo za ceno velikih in neprestanih notranjih bojov se bo takšno dekle moglo ubraniti nevoščljivosti, škodoželjnosti in včasih pravega sovraštva. Če v tem položaju ostane res plemenita in krepostna, pokaže veliko notranjo moč.

Nekatere trpijo tudi zaradi brezdelja. Starši so jim zapustili dosti premoženja, da morejo živeti brez poklicnega dela. Je to zanje lahko po eni strani vir velikega zadoščenja, po drugi strani pa priložnost za brezdelje, v katerem svojo nesrečo še huje čutijo. Delo bi jih namreč vsaj nekoliko raztreslo in tako olajšalo njihovo

trpljenje. V brezdelju pa sanjarijo in si tako povečujejo trpljenje.

Velik vir trpljenja za mnoga samska dekleta bo tudi boj s skušnjavami. Pogosto bo potrkala na vrata njihovega srca skušnjava, ki bo hotela, da dekle v domišljiji doživlja, kar ne more živeti v resničnosti. Če ni čuječa, bo začela pojemati njena pobožnost, v skrajnih primerih pa pride lahko do pravega upora proti Bogu, ki jo lahko privede celo do obupa in samomora. Zdravilo v takem položaju je pogumen boj in iskrena molitev. V molitvi bo našla izmučena duša tolažbo in moč, da hodi svojo križevo pot do konca. Nihče ji ne bo odvzel vsega trpljenja, pač pa bo otroška vdanost v božje skrivnostno dopuščanje ublažilo trpljenje tako preizkušenemu dekletu.

Krščanski odgovor

Krščanstvo ima tudi za problem samskih deklet svoj odgovor, pod pogojem seveda, da ga prizadete hočejo sprejeti.

Najprej je treba biti zares prepričan, da je v glavnem vsak sam svoje sreče kovač. Sreča na tem svetu pa obstoji v tem, da se človek zadovolji s tem, kar more doseči, in da se dokončno odpove tistemu, kar se je izkazalo za nedosegljivo. Pa naj je to tudi zakon in družina. Če se ne odpovemo nedosegljivemu, ne bomo nikdar prišli do notranjega miru, brez tega pa tudi ne do prave sreče.

Da pa takšno dekle doseže no-

tranje ravnovesje in mir, ni bolj-šega zdravila, kot da se z dušo in telesom preda službi za bližnjega. S tem, da bo skušala osrečiti druge, bo dejansko tudi sebe najbolj osrečila. Tu velja svetopisemska beseda: Bolje je dajati kot sprejemati. Seveda mora to službo bližnjemu dekle spremljati z globokim in intenzivnim verskim življenjem. Mirna in vdana molitev bo kot balzam blažila morebitne ostanke zagrenjenosti v njenem srcu. Treba je pač živeti iz vere, da popolne sreče na tem svetu ni. Zato naj si takšno samsko dekle tudi ne ustvarja v domišljiji neke umišljene in pretirane zakonske in družinske sreče. Zakonsko in družinsko življenje prinaša res veliko tihe sreče in veselja, a tudi ne brez neprestanih žrtev in velikega trpljenja.

V družini more tako samsko dekle storiti veliko dobrega z nesebično pomočjo pri vzgoji nečakov in nečakinj ter z materialno pomočjo, če je družina, pri kateri živi, potrebna. Tako bo v neki meri mogla opravljati svoje duhovno materinstvo med tistimi, ki so ji tudi po krvi najbližji.

Danes, ko je duhovnikov vedno manj in so ženske moči v farnem življenju mnogo bolj upoštevane kot nekdanj, bo takšno dekle prav lahko našlo mesto, kjer bo lahko dala na razpolago svoje delovne moči in svojo ljubezen do Cerkve. Svoji potrebi po materinstvu bo lahko zadostila kot katehistinja.

kot bolničarka, kot karitativna delavka in podobno.

Tudi civilna družba potrebuje vedno bolj požrtvovalnih in nesebičnih ženskih moči, ki so pripravljene svoje delo in srce posvetiti socialnim nalogam, kot so bolničarke, učiteljice, socialne asistentke itd. Lahko rečemo, da je v današnji družbi dovolj mest za vsa neomožena dekleta v njim primer- nem delu, s katerim si lahko zagotove materialno življenje, pa tudi veselo zavest, da njih neprostovoljna odpoved zakonu in lastnemu ognjišču ne le ni pomenila zanje življenjskega zloma, ampak je obrodila celo bogate sadove ljubezni in službe bližnjemu.

Na ta način samskega dekleta odpoved zakonu in družini ne bo neplodna — samo tisti, ki živi brez ljubezni, je neploden — temveč bo zanjo vir globoke sreče, za druge pa bogat blagoslov.

AKU

MOLITVENI NAMEN

Splošni: da bi kristjani postavljali evangeljske vrednote proti naraščajočemu propadanju javne dostojnosti.

Misijski: da bi Cerkev prejela trdnost in uspešnost iz najtesnejše zveze s Kristusovim namestnikom.

Ribičeve sandale

Z avtorjevim dovoljenjem

Roke so se mu tresle in glas je trepetal, ko je bral Pavlovo pismo Kološanom:

„On je podoba nevidnega Boga ... kajti v njem je bilo ustvarjeno vse, kar je v nebesih in na zemlji, vidne in nevidne stvari... vse je ustvarjeno po njem in zanj. In on je pred vsem in vse ima v njem svoj obstoj... kajti Bog je sklenil, da naj v njem prebiva vsa polnost in da s krvjo njegovega križa ostvari mir in tako po njem s seboj spravi vse, kar je na zemlji in kar je v nebesih.“

Télémond ni slišal bučnega ploskanja, ko je stopal z govorniškega odra. Ko je pokleknil, da bi tako pozdravil papeža, in mu izročil besedilo govora, je slišal samo blagoslovitvene besede in povabilo (ali ni bil ukaz?), ki jim je sledilo:

„Drzen človek ste, Jean Télémond. Čas bo pokazal, ali imate prav ali ne, a v tem trenutku vas jaz potrebujem. Vsi vas potrebujemo.“

Morris West — Pavle Rant
Ilustriral: Hotimir Gorazd

*Odlomki iz tajnih zapiskov
Velikega Duhovnika Cirila I.*

Včeraj sem spoznal res celega človeka. Neverjetno doživetje je bilo, a plemenito in vzpodbujajoče. Saj toliko velja biti res popolno človeško bitje, da jih je prav malo dovolj jasnih in tudi zadosti pogumnih, ki bi plačali zahtevano ceno... In če hočeš biti, moraš popolnoma pozabiti iskanje zgolj gotovosti in se nasprotno predati nevarnostim tveganosti. Kot zaljubljenec je treba objeti svet in ne pričakovati, da bo ljubezni sledila hitra zahvala. V dvomu in teminah je treba iskati ceno znanja, zraven pa s trmasto voljo vztrajati in vedno biti pripravljen na vse posledice življenja in smrti.

Takšnega vidim Jeana Télémonda. Zato sem se odločil, da ga pritegnem v svoj krog, ga prosim prijateljstva in mu hkrati naložim najbolj primerno delo za Cerkev... Leone ga nemirno opazuje. Odkrito mi je to povedal. Z vso pravico mi je omenil, kaj je nejasnega in temnega v njegovem sistemu mišljenja: stari kardinal pravi temu nevaren zalet v nekaterih špekulacijah. Zahteva tudi ponoven temeljit pregled vseh spisov Télémondovih po ljudeh iz Sv. Oficija, preden bi mu dovolili javno predavati ali objaviti knjigo.

Ob tem se z Leonejem ne razhaja. Moja drznost ne sega tako daleč, da bi tvegala shrambo vere, ki je koncem koncev pričevanje nove povezave Kristusa s člove-

kom. Bistvo mojega poslanstva je torej ohraniti nedotaknjeno to povezavo. Naloga za izvedbo pa je Leonejeva.

Na drugi strani pa nimam strahu pred Jeanom Télémondom. Je človek, ki je popolnoma predan Bogu, ki je dvajset let znal molčati, sprejel nase vse nevarnosti, vključno tudi tveganost, da se je zmotil. Dovolj jasno je to sam dejal in njegovim besedam verjamem... Tudi se ne bojim njegovih del; nimam žal dovolj znanja in tudi ne zadostnega časa, da bi zmozel pravilno preceniti celotno vrednost dela. A za to imam svetovalce in strokovnjake v znanostih, teologiji in filozofiji, in ti mi bodo pomagali...

Še več: menim, da je vsaka poštena napaka korak naprej k večji razjasnitvi resnice, kajti le tako bodo prišla v pretres in do bolj dognanih zaključkov vsa vprašanja, ki bi sicer ostala nedotaknjena in nedoločena v nauku Cerkve. V posebnem pomenu govoreč se Cerkev v svojem razgovoru bliža večjemu razumevanju in globljemu dožemanju božjega življenja v svoji sredi.

Cerkev je družina. Kakor v vsaki družini so tudi v njej posamezniki, navezani na dom, in vetrnjaki, zabavljachi in v usodo vdan; eni, ki ljubosumno čuvajo na vsa še tako malo pomembna izročila, in drugi, ki bi jo radi popeljali kvišku, v bodočnost, kot svetilko v veličastni bodočnosti. Vsem tem sem oče... In ko se

pustolovci vračajo obdani z ranami ali pa utrujeni od potovanj po novih deželah in mejah, prevzeti od uspešnih ali ponesrečenih udarcev obzidja nevednosti, jih moram sprejeti s Kristusovo ljubeznijo in tudi braniti pred tistimi, ki so bili bolj srečni, da so manj tvegali. Prosil sem jezuitskega generala, naj pošlje Jeana Télémonda v Castel Gandolfo, da me bo tako spremljal v poletnih počitnicah. Upam trdno, da bova znala ustvariti prijateljstvo, in molim, da bi se to doseglo. Mislim, da Télémond zmore obogatiti mojega duha; jaz mu bom vlil poguma in mu privoščil počitek po tem dolgem in samotnem potovanju...

Čudno sicer, a ta človek je tudi meni dal več poguma. Že nekaj časa sem imava s kardinalom tajnikom kongregacije svetih obre-

dov dolge razgovore o vprašanjih uvedbe narodnih jezikov v liturgiji in prav tako o načinu pouka v semeniščih in cerkvah v misijskih pokrajinah. To bi pomenilo občuten padec rabe latinske liturgije v mnogih predelih sveta. Prineslo bi pa tudi neizmerno prevajalsko delo in razlage, ker bi le tako dela cerkvenih očetov bila dosegljiva semeniščnikom v njih rodnem jeziku.

Kongregacija sv. obredov meni, da bi nevšečnosti spremembe daleč prekosile pričakovane prednosti. Pripominjajo, da bi tak sklep bil v nasprotju s sklepi koncila v Tridentu in izjavami kasnejših papežev. Trdijo, da se prav zaradi uporabe enega samega jezika pri razlagi nauka, pri vzgoji naraščaja in v obredni liturgiji more zanašati naša organizacija na stalnost in enotnost.

Antony Quinn
v vlogi papeža
v filmu
Ribičeve sandale

Osebnostno sem mnenja, da je naša naloga razlagati božjo besedo in deliti zakramente, vse pa, kar je v napotje temu delu, mora biti odstranjeno s poti.

Vem pa tudi, da vsa stvar ni tako enostavna. Zanimiva različenost pogledov je na primer zajela malo krščansko skupnost na Japonskem. Japonski škofje hočejo obdržati latinski sistem. Zdi se, kot bi se bali sleherne spremembe zaradi svojega posebnega in osamljenega položaja v skupnosti. Nasprotno pa misijonarji v tej deželi poročajo, da je delo neprimerno težje, kadar ne uporabljajo domače govornice.

V Afriki hoče kardinal domačin Ragambwe vpeljati rodne jezike. Razume vse tveganosti in različna vprašanja, a kljub temu je mnenja, da je treba poizkusiti. Ragambwe je pobožen človek in silno bistre narave, zato pa njegovo mnenje spoštujem.

Na koncu bo odločitev padla na mojo ramo; za nekaj časa sem jo zavlekel, ker sem globoko čutil zapletenost vseh nastalih vprašanj in tudi zgodovinsko nevarnost, da bodo majhne in osamljene skupnosti kristjanov zaradi pomanjkanja najbolj preprostih občil odrezane od dnevnega življenja in razvoja Cerkve. Ne gradimo samo za danes, ampak tudi za jutri, za večnost...

Ko sem pa poslušal Jeana Télémonda, me je prevzelo, da bi napravil odločilni korak. Sklenil sem

pisati škofom, ki bi radi vpeljali rodne jezike, in jih prosil, naj mi predložijo jasne načrte o uporabi le-teh. Če bodo ti načrti sprejemljivi in če bo istočasno mogoče vzgojiti v dosedanji obliki skupino posebej izbranih duhovnikov, potem bom dovolil uporabo novega načina... Brez dvoma bom nalletel na krepak odpor v kongregaciji sv. obredov in tudi med mnogimi škofi, a nekaj je treba storiti, če hočemo odpraviti zastoj, ki je ovira našim apostolskim delom, kajti le tako bo vera zaživela v večji svobodi med porajajočimi se narodi.

Vsi ti narodi so ponosni na svojo dosego priznanja in treba jim je pokazati, kako bodo v veri in z vero mogli rasti v smeri upravičenega izboljšanja, tako socialnega kakor gospodarskega. Še vedno nismo enoten svet in tudi še zlepa ne bomo, a Bog je eden in evangelij je samo eden, spoštovati pa ga je treba v vseh jezikih pod nebom... Takšno je bilo stališče Cerkve v nje začetkih. Takšen je tudi pogled, ki ga je Télémond v meni obnovil: enotnost duha v obljemu vere in v različnosti vse znanosti in vseh jezikov...

Danes sem odpravil zadnje avdienco pred počitnicami. Med zasebniki, ki sem jih sprejel, je bil tudi neki Konrad Calitri, zdaj minister. Večino članov italijanske vlade sem že sprejel, a tega človeka nisem poznal. Okolnost je bila

nenavadna in sem to omenil komorniku.

Ta mi je dejal, da je Calitri ne-
verjetno sposoben mož in da je
kot meteorit visoko zablestel v vr-
stah krščanske demokratske stran-
ke. Govorilo se je celo, da bo ver-
jetno po prihodnjih volitvah pre-
vzel vodstvo dežele. Komornik mi
je tudi pripomnil, da je Calitri-
jevo zasebno življenje dolgo časa
bilo predmet obširnih govoric in
da je prizadet v neki zakonski
zadevi, ki jo trenutno pretresa
cerkveno sodišče. Kaže pa, da se
Calitri zdaj trudi, da bi se popra-
vil in da je vse težave svoje osebe
in duše zaupal spovedniku.

Vsekakor s Calitrijem o tem ni-
sva govorila. Avdienca je uradna
zadeva in nima nobene zveze z
odnosom med Pastirjem in njego-
vim ljudstvom.

Kljub temu me je primer tega
človeka precej zanimal in za hip me
je obšla skušnjava, da bi mi pred-
ložili akte o tem primeru. Končno
sem se odločil, da tega ne bom
storil. Če pride na oblast, bomo
z njim imeli diplomatske stike, in
bolj modro je, da teh ne bi otežko-
čilo moje zasebno mnenje. Je pa
tudi modro, da se ne vtikam s
pretirano natančnostjo v pestre za-
deve sodišča in kongregacij. Moj
čas je zelo odmerjen. Tudi moje
moči pešajo in trenutno sem že tako
utrujen, da bom res vesel, ko bo-
mo spravili skupaj prtljago in od-
šli na deželo iskat miru.

Jasno vidim glavne točke veli-

pade dostojanstvo papeža: breme
slehnemu zemljanu, ki mu pri-
naloženih mu poslov in zahteve to-
likšne množice ljudi ga privedejo
na tako revno točko, da niti zaved
svoje lastne duše ne more spraviti
v red. Želim si samote in oddiha,
da bi ju posvetil premišljevanju.
„Poglejte lilije na polju...“ Sreč-
ni, ki morejo vdihavati vonjave
cvetlic in zadremati pod pomaran-
čami!

VIII.

V zgodnjih urah nedeljskega ju-
tra je Jurij Faber odšel iz Rima.
Skozi Lateranska vrata je po Via
Apia krenil na avtostrado, ki ga
je vodila proti jugu. Pet ur vož-
nje ga je čakalo. Terracina, For-
mia, Neapelj in zatem serpentina-
sta cesta v Castelmare, Sorrento,
Amalfi in Positano. Nič se mu ni
mudilo. Zrak je bil še hladno svež,
promet precejšen in Faber ni hotel
izgubiti ne življenja ne ugleda.

V Terracini sta ga ustavili dve
angleški dekleti, ki sta oblezli vso
obalo, računajoč na dobro voljo
avtomobilistov. Dobro uro mu je
družba bila prijetna, v Neaplju je
bil pa že vesel, da se ju je znebil:
njuna nasmejana gotovost v svetu
in njuno ponašanje mu je vzbudilo
počutek starega očeta.

Vročina je začela pritiskati: su-
ho in s prahom nasičeno ozračje,
mešajoče se s kislico starega in
prenatrpano naseljenega mesta
mu je udarjal v nos. Zavil je na

cesto Caracciolo in ustavil pred kavarno, da bi popil ledeno kavo in premislil, kaj bo storil ob prihodu v Positano. Dve osebi je moral obiskati: umetnika Silvija Pellica in priložnostnega igravca Thea Respighija. Oba sta, kakor so Fabru povedali, bila v nesrečnih odnošajih s Konradom Calitrijem.

Že nekaj tednov je Jurij premišljeval, kako bi začel razgovor. Njegov nordijski značaj mu ni dovoljeval, da bi zaigral vlogo ameriškega časnika, ki se prelevi v latinskega detektiva, zavitega v dežni plašč in s črnim klobukom na glavi. Končno se je zamislil, da bo razgovor začel z vso odkritostjo: „Zvedel sem, da ste spoznali Konrada Calitrija... Zaljubljen sem v njegovo ženo in bi se rad z njo poročil. In zdi se mi, da bi mi vi lahko preskrbeli kakšen dokaz proti njemu. Pripravljen sem dobro plačati...“

Naprej v svojih načrtih ni prišel. Zdaj pa, tri ure od Rima proč in še bolj daleč od Chiare, se je odločil spoprijeti se z vsemi zagonetkami. Če bi propadel, bo s tem samo dokazal samemu sebi, da je bil pripravljen storiti tudi ta korak.

Dokazal bi tudi Chiari, da je bil pripravljen žrtvovati svoj položaj zaradi nje. Mogel bi zahtevati svoj daj dam v ljubezni. In če bi tudi to propadlo? A končno je bil že skorajda prepričan, da bi tudi že polom lahko preživel. Najboljše

zdravilo za ljubezen je počasno ohlajevanje in dopuščanje primerjanja ene ženske z drugo, pa tudi muke enostranske ljubezni z lednim mirom zavesti, da sploh ne ljubiš. Svojemu že zrelemu srcu ni smel pustiti bitja od ene do druge ljubezenske zgodbe, kakor bi bilo navadna žoga. Po svoji mu je bilo v uteho, ko je pomislil na Ruth Lewinovo in njen odklon omreženja njegovega srca ali pa svojega, ujetega spet v novi bolečini brez vsakih izgledov.

Ruth je bila bolj modra kot Chiara. Jurij je to vedel. Njene preizkušnje so bile težje in jih je bolje znala pretolči. A beseda ljubezen je kakor mavrica, ki kaže morda polno skledo zlata ali pa tudi ne. Plačal je kavo, stopil pod žgoče sonce in se podal na pot zadnje postaje svoje negotovosti.

Vozil je hitro in si požvižgaval pesem brez melodije. Ko je došel v Positano, je pustil avto v garaži, prijel kovček in se podal na mestni trg. Pol ure za tem je že sedel pod sončnikom, kozarec je bil pred njim in čakal je na snidenje s Silvijem Pellicom. Slikar je bil mlad, visok fant suhega obraza in z neurejeno brado. Na dveh stolih je poležaval in dremal. Ko se je Jurij Faber ustavil in začel pregledovati slike, je v hipu oživel in se sam predstavil. „Silvio Pellico sem, gospod, kaj želite? So vam vseč moje slike? Nekatero so bile razstavljene v Rimu.“

Bo še

Svetovne novice

Pavel VI. o časninarski poštenosti

17. maja je sv. oče govoril o časninarstvu, v pripravo svetovnega dne družbenih občil (23. maja). V govoru je poudarjal važnost poštenosti pri časninarstvu in da morajo tudi vsa ostala družbena občila pomagati ljudem, da se bodo vedno bolj spoznavali in pravilno zblíževali. Družbena občila morejo tudi odlično pripomoči, da mir in bratstvo med narodi ter ljudmi ne bosta samo sanje, ampak tudi lepa resnična stvarnost.

Kardinal Larraona odstopil

84-letni španski kardinal Arcadio Larraona, bivši prefekt kongregacije za obrede, je ugodil papeževi želji, naj kardinali v njegovih letih opuste delovanje v uradih, in zapustil svoje stanovanje v Rimu.

Krst ameriškega generala

Pred nekaj tedni je stopil v katoliško Cerkev general Chreighton Abrams, vrhovni šef komandant severnoameriške vojske v Vietnamu. Krščen je bil v zasebnem obredu. Dolej ni uradno pripadal nobeni veroizpovedi, čeprav se je dalj časa redno udeleževal katoliškega in protestantskega bogoslužja.

Redovnice proti omejevanju rojstev

Škofje dominikanske republike so naslovili na predsednika države Joaquina Balaguerja prošnjo, naj vlada ne uvede nadzorstva in omejevanja rojstev v tistih bolnišnicah, kjer delujejo redovnice. V primeru, da njihova prošnja ne bo upoštevana, bodo redovnice zapustile bolnišnice iz razloga, ker nočejo sodelovati z vlado pri umetni planifikaciji rojstev.

Letošnje zborovanje južnoameriških škofovskih konferenc (CELAM) je bilo od 9. do 15. maja v San José de Costa Rica.

15 novomašnikov na Kubi

V zadnjih treh mesecih je bilo posvečenih 15 novomašnikov za pet od šestih kubanskih škofij. To je prvo številnejše mašniško posvečenje v zadnjih dvanajstih letih od Castrove revolucije do danes.

Mednarodni inštitut

V Jeruzalemu bodo letos odprli Mednarodni inštitut za teološke študije. Temeljni kamen te stavbe je blagoslovil Pavel VI. januarja 1964 ob obisku Svete dežele. Rektor inštituta bo msgr. Charles Moeller, v odboru bo še 11 protestantov, 9 katoličanov, 8 zastopnikov vzhodnih Cerkev in 1 starokatoličan.

Madžarski minister pri papežu

16. aprila je madžarski zunanji minister Janoš Peter bil sprejet v 45 minutni avdienci pri sv. očetu. Vsebina razgovora je bila o odnosu med Cerkvijo in madžarsko vlado. Pavel VI. je v razgovoru podprl kardinala Mindszentija in ni pristal na zahtevo vlade, naj bi ga odstavil kot škofa in mu imenoval namestnika. Po drugi strani pa je Janoš Peter prosil Pavla VI. za večje razumevanje „duhovnikov za mir“, ki sodelujejo z vlado in jih je bilo zaradi tega mnogo izobčenih.

Na Dunaju (Avstrija) je bil pred kratkim kongres raznih krščanskih veroizpovedi (anglikanci, luteranci, katoličani in dr.) o dušnem pastirstvu za gluhoneme. Teh je na svetu okoli 36 milijonov. Večina od teh je vzgojno in versko zapuščena, posebnost v manj razvitih deželah. V Evropi je približno 9 milijonov gluhonemih, ti so bili specializirano vzgojeni in so se normalno vrstili v družbo. A od teh 9 milijonov jih je samo en odstotek primerno dušnopastirsko oskrbovanih.

Odprtost švicarskih protestantov

Dvajset evangeličanskih cerkva v Švici je glasovalo za odpravo členov 51 in 52 švicarske ustave, ki prepovedujeta vstop jezuitov v Švico in ustanavljanje novih samostanov.

Umrli je kardinal Agagianian

15. maja je umrl v Rimu po daljši bolezni armenski kardinal Gregorij Peter Agagianian, star 75 let. Bil je prefekt kongregacije za evangelizacijo narodov ter član kongregacij za verski nauk, za vzhodne Cerkev, za zakramente in bogoslužje ter član tajništva za zedinjenje kristjanov.

Ženska volilna pravica

Švicarski katoliški škofje so se glede zadnjih volitev jasno izrekli, da pripada volilna pravica tako ženskam kot moškim.

8. maja je bil sprejet pri Pavlu VI. državni tajnik ZDA Rogers William. V 75-minutnem razgovoru je Rogers poročal sv. očetu o svojem potovanju na Srednji vzhod, ki ga je s tem obiskom končal. Omenjal je uspehe razgovorov z vladarji posameznih teh držav, o upanju ter težavah, ki jih je opazil in s katerimi je treba računati pri reševanju miru na Srednjem vzhodu.

Oproščen „protikolonialist“

Na Portugalskem je sodišče oprostilo krivde patra Pais de Oliveira, ki je bil obsojen zaradi „protikolonijalistične delavnosti“. Kot njegov zagovornik je pričal krapevni škof, msgr. Ferreira Gomes (Oporto, Portugalska). Mnogi konservativni krogi so se oprostivni zelo čudili (sredi 20. stoletja!).

Odločnost paragvajskega škofa

Nadškof v Asuncionu (Paragvaj), msgr. Rolon, je odklonil mesto člana v Državnem svetu. Vlada je to dejanje ostro obsodila, paragvajsko ljudstvo in zunanje mnenje pa sta z navdušenjem odobrila nadškofovo odločitev proti diktaturi in v znamenje solidarnosti z narodom.

Žalostno nasprotovanje

Pet grških pravoslavnih škofov noče več moliti med mašo za carigrajskega patriarha Atenagora. Pravijo, da hoče privedi pravoslavno Cerkev v katolištvo. Tako je poročal dnevnik Estia.

V Nemčiji se vedno bolj uveljavlja ustanova stalnega diakonata. V 22 škofijah je zdaj v službi 72 stalnih diakonov. Na prvem mestu je škofija Rotenburg, ki ima 26 posvečenih diakonov, predvsem za označevanje verskega nauka.

Za varnost diplomatov

Pavel VI. je ob novoletnem sprejemu diplomatov, akreditiranih pri apostolskem sedežu, ostro obsodil ugrabitve diplomatov. Splošno priznana načela dogovora v Havani 1928 in sporazumi na Dunaju 1961 in 1968 veljajo ne samo za vlade, ampak vežejo v vesti vsakega človeka. Z omenjeno pogodbo so zaščitene „najsvetejše, najstarejše in splošno priznane predpravice za normalne mednarodne odnose. Naše obžalovanje zaradi najnovejših vse obsodbe vrednih izsiljevanj je toliko večje, ker diplomati pri izvrševanju svoje službe nimajo nobene zveze z različnimi mnenji in razmerami v državah, pa so postali žrtve podtalnih organizacij“.

Glas žene v stolnici

V varšavski stolnici sv. Janeza vsako nedeljo pridiga neka redovnica. Poljaki so to novost spočetka sprejeli s precejšnjim nezaupanjem. Redovnica pa je s svojimi govori pritegnila pozornost poslušalcev in pokazala, da more v krščanskem občestvu Bog govoriti ljudstvu tudi po ženski.

Predavanja za slovenske inteligente

Tri večere zapored se je v cerkvi pri arkadah osveščala svoje verske biti slovenska inteligenca. Težko je reči, katerih je bilo več, starih ali mladih, moških ali žena ali deklet. Vseh pa je bilo toliko, vsaj zadnji debatni dan, da so napolnili cerkev popolnoma. Vsa predavanja so se sukala okrog današnje osveščene Cerkve na Slovenskem, njenega trenutnega stanja; tipala pa so tudi za potjo in obliko naše jutrišnje Cerkve.

Krajevna Cerkev

Prvi dan je hotel razčistiti pojem o krajevni Cerkvi. Strogo poenotenje verskih oblik ni v duhu Cerkve. Prva Cerkev je poznala pestro raznolikost krajevnih Cerkva. Vzhod je to krščansko razsežnost ohranil, Zahod jo je s popolno naslonitvijo na središče krščanstva vedno bolj zane-marjal, vendar nikoli do kraja izgubil. Tako poznamo npr. v Franciji, Španiji, Italiji in drugod značilnosti

v verski praksi, ki se med seboj precej razlikujejo. **Predavatelj Perko** je zelo poudaril, da je vesoljna Cerkev vsa prisotna v krajevni Cerkvi. Pojem: krajevna Cerkev je le del vesoljne, je preozek.

Versko stanje v Sloveniji

Statistika nam je odprla (**predaval Lešnik**) pogled na trenutno versko stanje Slovenije. škoda, da se je preveč (ali skoraj popolnoma) ozirala samo na ljubljansko škofijo. Ob izčrpnih podatkih verskega življenja in gibanja smo pogrešali številke iz drugih naših pokrajin.

Zrelost kristjanov

Drugi večer je **predavatelj Rode** razgrnil vprašanje zrelosti Cerkve v Sloveniji. Te ni brez poprejšnje človeške zrelosti, kajti le dober, odgovoren, trezen in dozorel Slovenec je lahko verodostojen predstavnik slovenskega vernika. To zorenje ima nujno nek cilj, mora biti odprto za našo prihodnost.

Laik v slovenski Cerkvi

Drugi dan je prinesel tudi izčrpen prikaz o mestu vernika-laika v naši domači Cerkvi. O njem je spregovoril prof. Dvorak. Poudaril je prebujeno zavest Cerkve v Sloveniji, o skupni odgovornosti za rast in oblikovanje naše vernosti. Odklanjal je naše hlastanje po tujih tokovih, zraslih po tujih, izrojenih logih (nihilizem!). Le preveč preziramo zdrave korenine naše tradicije. Ponosa nam manjka, nam slovenskim kristjanom posebej! Ne skrivajmo se! Če kdo, smo mi, slovenski krščanski izobraženci sonosilci in poverjeniki božjega kraljestva na Slovenskem. Nastopa čudovita doba dialoga z vsemi dobromislečimi ljudmi našega naroda.

Večer se je končal s povabilom, naj bomo zavestni člani naroda, Cerkve in družbe.

Poglobitveni proces slovenske krščanske osebnosti

Vsak večer so nas opozorili na pomembnost zadnjega, tretjega večera. Res je bil nekaj posebnega. Zbrali so se vsi predavatelji prejšnjih večerov za debatno mizo. Pridružili so se jim še nekateri novi. Vprašanja in odgovori so se dotikali predvsem poglobitvenega procesa slovenske, krščanske osebnosti. Prvo so pretrgali izvore, bistvo in vplivno moč javnega mnenja. Vpliv javnega mnenja je lahko vsaj pri plitvih ljudeh negativen, ker omejuje osebno svobodo, nam vsiljuje včasih napačno lestvico vrednot. Verski tisk mora

pritegniti k sodelovanju še več laikov, ki bodo podprli doslej njegovo pomanjkljivo skrb za osebno duhovno rast poedincev.

Naši ljudje v tujini

Ob razmišljanjih o slovenski duhovni enotnosti smo bili presenečeni nad 250 univerzitetnimi profesorji našega rodu, ki delajo v Severni in Južni Ameriki. Kaj bi ti zavedni Slovenci pomenili našemu narodu, če bi se nam jih posrečilo pritegniti nazaj v domovino. Treba je, da ohranimo in pomnožimo z njimi stike v narodnem in verskem pogledu.

Širina in odprtost

Zanimivo je bilo razglabljanje o današnjih slovenskih kulturnih vrednotah. Tu je presenečala velika širina, odprtost in pluralizem. Ponovljene so bile besede: „Nič ni nekrščansko, kar je plemenito.“ Govorniki so z bolečino ugotavljali, da je tudi Slovenijo (in kristjane v njej) zajel val potrošniškega gledanja na spolnost. O drugih, veliko bolj važnih, resničnih problemih pa se nihče ne zgane. Vse preveč je jalovega razpravljanja, premalo pa posluha za živega človeka. S svojimi nastopi moramo služiti ljudem; od njih se ne smemo oddaljiti, jim ne govoriti prek glav. Isto vprašanje je pereče tudi pri stiku mladine — naših študentov! — s svetom, v katerem živi. Celó z verskimi predstavniki je podobna težava (po mnenju predstavnika — študenta).

Mladinski večeri

Že tretje leto prireja dušno pastirstvo debatne večere za mladinc. Letošnja serija petih večerov je bila posvečena témi: Mladi in ljubezen. Bili so na Pristavi v Castelarju, v Našem domu v San Justu, v Slovenskem domu v San Martinu, v Slovenski vasi v Lanusu in v Slomškovem domu v Ramos Mejiji.

Predavali so na teh večerih: dr. Mirko Gogala, dr. Alojzij Kukovica,

g. Marijan Loboda, g. Jože Škerbec in g. Franc Urbanija. Po predavanjih je bil vedno razgovor. Večeri so zajeli precejšen del naših deklet in fantov.

Mendoza

„Dan slovenske besede in pesmi“ so praznovali naši rojaki v Mendози na zadnjo nedeljo v aprilu. Že dopoldansko sv. mašo je daroval g. Jože Horn v priprošnje za milost ohranitve in gojitve naših verskih in kulturnih tradicij v zdomstvu in doma.

Na popoldanski prireditvi v Domu je najprej govoril prof. Božo Bajuk o pomenu naše pesmi. Pevski zbor je nato zapel deset pesmi. Ob koncu je bila skupna večerja, ki jo je priredilo pevcem na čast Društvo Slovencev.

Romanje v San Luisu in Mendози

Po romanju v Marijino božjepotno svetišče v Luján, ki se ga udeležijo predvsem Slovenci iz Buenos Airesa, sta vsako leto še dve romanji za rojake v notranjosti dežele.

Msgr. Anton Orehar je najprej obiskal Slovence v San Luisu, imel zanje duhovno obnovo in v nedeljo, 16. maja z njimi romal na božjo pot v Vulcán, kjer je imel sv. mašo in pridigo.

Iz San Luisa je pa odšel v Mendoza, vodil v kapeli mercedark v četrtek in petek duhovno obnovo, v soboto obiskal slovensko šolo, v nedeljo, 23. maja pa je bilo romanje v Marijino cerkev na Challao v podnožje Andov. Msgr. Orehar je imel

tam sv. mašo s pridigo, vodil procesijo in pete litanije Matere božje.

Na argentinski državni praznik je v Mendози birmal 16 slovenskih otrok.

Družabna pravda

Na državni praznik, v torek, 25. maja, je bila v Slovenski hiši proslava 80-letnice papeške okrožnice „Rerum novarum“, ki jo je organiziralo društvo „Družabna pravda“.

Proslava se je začela s sv. mašo, med katero je g. Gregor Mali, duhovni vodja „Družabne pravde“ v pridigi navezal misli na katoliški socialni nauk.

Po sv. maši je bilo v mali dvorani slavnostno zborovanje, ki ga je začel g. Maks Jan, g. Rudolf Smer-su je v svojem govoru razložil nauk enciklike, g. Avgust Horvat pa je prikazal razvoj krščanskega socialnega nauka.

Po zborovanju je bil občni zbor društva in skupno kosilo.

Slovenska kulturna akcija

V soboto, 15. maja, je bil 1. letošnji večer Slovenske kulturne akcije v mali dvorani Slovenske hiše.

Dr. Mirko Gogala je pred polno dvorano poslušavcev imel predavanje o „Problematiki naše politične emigracije v luči cerkvenega nauka“. Predavanje je dr. Gogala razdelil na 2 dela: v prvem je prikazal cerkveni nauk o razmerju posameznika do družbe, v drugem delu, razdeljenem spet na 3 dele, pa je svoja do-gnanja naobračal na našo politično emigracijo.

Večer je bil v obliki razgovora okrog okrogle mize in so pri njem sodelovali tudi ga. Marjana Bata-gelj, dr. Vinko Brumen, Jože Do-bovšek ml., Pavle Fajdiga, Avgust Horvat, dr. Jože Krivec, Miha Sta-riha, Jože Škerbec, prof. Pavle Ver-bic, prof. Tine Vivod in gdč. Marija Zorc.

Občni zbor SKAD-a

1. maja je Slovensko katoliško akademsko društvo imelo vsakoletni študijski dan in občni zbor. G. Tone Mizerit je govoril o Tretjem svetu v Cerkvi, inž. Jernej Dobovšek pa o akademiku in njegovem poslanstvu v svetu. Novi odbor sestavljajo An-drej Mele kot predsednik, Terezka Osojnik, Marjeta Rožanc, Simonka Rajer, Polde Malalan in Jože Do-bovšek pa kot odborniki.

Ukrajinska univerza

2. maja je bila v Slovenski hiši otvoritev novega šolskega leta hu-manistične fakultete Ukrajinske ka-toliške univerze sv. Klimenta, ki ima tudi slovenski oddelek.

Ukrajinske in slovenske udele-žence je pozdravil tajnik Pavel Faj-diga. Dr. Vinko Brumen je ob tej priliki prejel imenovanje za izred-nega profesorja, novi licenciati pa so prejeli potrdilo o dokončanem študiju. Od Slovencev jih je pet: po-kojni Jože Poznič, Milena Mikolič, Pavel Fajdiga, Ludvik Osterc in Marjan Šifrer. Prof. Rudnickyj je imel nato inavguralno predavanje.

1971

duhovno življenje la vida espi'itual

UVODNIK	Vera postaja moderna	385
SODOBNA VPRAŠANJA	Rim o socialnem vprašanju	386
	Prevrščanje vrednot	392
	Problemi holandskega katekizma	407
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pismo pred kongresoma	390
	Škof Jenko o delu za neverne	400
	Cerkev na Madžarskem	413
	Evropski škofje so zborovali	414
RAZNO	Duhovnik naše dobe	403
	Film: Antono Das Mortes	404
V DRUŽINI	Mož in žena v zakonu	416
	Kaj vpliva na otroka dobro in kaj slabo	418
	Družinska pošta	422
ZA MLADINO	Naši mladi o mladinskih večerih	424
	Dnevnik mladeniča iz Prena	425
	Moja zgodba	428
	Problem samskih deklet	431
ROMAN	Ribičeve sandale	435
NOVICE	Svetovne novice	441
	Novice iz Slovenije	444
	Med nami v Argentini	446

Leto XXXVIII
Številka 7

Julij 1971
Julio Nº 7

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah znaša pesov 34.—; v ZDA in Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800 lir; druge protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: Jožejka Debeljak Zakljeva.

